

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 7.6.2018
COM(2018) 436 final

2018/0225 (COD)

Togra le haghaidh

CINNEADH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

**lena mbunaítear an clár sonrach lena gcuirtear Fís Eorpach chun feidhme - an Clár
réime um Thaighde agus um Nuálaíocht**

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

{SEC(2018) 291 final} - {SWD(2018) 307 final} - {SWD(2018) 308 final} -
{SWD(2018) 309 final}

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

- Forais agus cuspóirí**

Tá ‘Fís Eorpach’ go hiomlán i gcomhréir le togra an Choimisiúin maidir leis an gcéad bhuiséad fadtéarmach eile de chuid an Aontais le haghaidh 2021 go 2027, mar aon le tosaíochtaí an Choimisiúin mar a leagtar amach ina Chlár i ndáil le Poist, Fás, Cothromaíocht agus Athrú Daonlathach agus tosaíochtaí beartais domhanda (na Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe). Tacaíonn sé le clár oibre an Aontais tar éis 2020 mar a comhaontaíodh i nDearbhú na Róimhe ón 25 Márta 2017.

Leagtar amach an togra ar an mbonn go bhfuiltear ag freastal ar thosaíochtaí na saoránach leis an Taighde agus an Nuálaíocht (T&N), go gcuirtear borradh faoi tháirgiúlacht agus faoi iomaíochas na Aontais, go bhfuil T&N ríthábhachtach leis an tsamhail shocheacnamaíoch agus na luachanna socheacnamaíocha atá againn a choinneáil, agus gur féidir teacht ar réitigh chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ar bhonn níos córasaí.

De réir Airteagal 182 CFAE cuirfear an clár réime chun feidhme trí chláir shonracha lena leagtar amach na rialacha mionsonraithe maidir lena chur chun feidhme, lena socraítear a thréimhse feidhme agus lena bhforáiltear maidir leis an maoiniú a mheastar is gá. Cuirfear an clár Fís Eorpach chun feidhme tríd an gclár sonrach a bhunaítear leis an gCinneadh seo agus tríd an gclár sonrach maidir le taighde cosanta.

Tá an clár sonrach a bhunaítear leis an gCinneadh seo bunaithe ar Airteagal 182 CFAE agus, a bhuí leis an tacaíocht láidir a thugtar don nuálaíocht, ar Airteagal 173 chomh maith.

Maidir le tuilleadh eolais a fháil faoi thogra foriomlán Fhís Eorpach, féach an meabhrán míniúcháin don bhunghníomh (an togra maidir le rialachán lena mbunaítear ‘Fís Eorpach – an Clár réime um Thaighde agus um Nuálaíocht agus lena leagtar síos na rialacha maidir le rannpháirtíocht agus leathadh’).

Foráiltear leis an togra seo gurb é an 1 Eanáir 2021 an dáta cur i bhfeidhm agus tá sé á thíolacadh d’Aontas ina mbeidh 27 mBallstát, i gcomhréir leis an bhfógra a fuair an Chomhairle Eorpach an 29 Márta 2017 ón Ríocht Aontaithe go bhfuil sé beartaithe ag an Ríocht Aontaithe tarraingt siar ón Aontas Eorpach agus ó Euratom bunaithe ar Airteagal 50 den Chonradh ar an Aontas Eorpach.

2. EILIMINTÍ EILE

- Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

Sa togra maidir leis an gClár réime (Clár réime um Thaighde agus um Nuálaíocht dar teideal ‘Fís Eorpach’, lena n-áirítear a rialacha maidir le rannpháirtíocht agus leathadh a leagan amach), leagtar amach cuspóir ginearálta agus sonrach Fhís Eorpach, an struchtúr agus na treoirlínte do na gníomhaíochtaí atá le cur i gcrích agus ba cheart don chlár sonrach na cuspóirí oibríochtúla agus na gníomhaíochtaí a bhaineann go sonrach le codanna d’Fhís Eorpach a shainiú san am céanna.

Sa ghníomh dlí seo tugtar forálacha sonracha maidir leis an gclár réime a chur chun feidhme agus a chlársceidealú, go háirithe don méid seo a leanas:

- Misin (faoin gcolún Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch);
- An Chomhairle Eorpach um Thaighde (CET);
- An Chomhairle Nuálaíochta Eorpach (CNE);
- cláir oibre;
- nós imeachta coiste.

Pleanáil Straitéiseach

Cuirfear Fís Eorpach chun feidhme de bharr **próiseas pleanála straitéisí** atá cuimsitheach trédhearcach i dtaca leis an taighde agus na gníomhaíochtaí nuálaíochta a chisteofar leis an gClár. Déanfar é sin tar éis dianchomhairliúcháin agus dianmhalartuithe leis na Ballstáit, le Parlaimint na hEorpa mar is iomchuí, agus le páirtithe leasmhara éagsúla, lena n-áirítear eagraíochtaí sochaí sibhialta, faoi thosaíochtaí (lena n-áirítear misin, faoin gcolún: Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch), agus faoi na cineálacha oiriúnacha gníomhaithe agus faoi chineálacha cur chun feidhme, go háirithe comhpháirtíochtaí Eorpacha.

Sa bheart **pleanála straitéisí** leagfar amach straitéis ilbhliantúil chun inneachar **oibre cláir** a cheapadh (dá leagtar amach in Airteagal 11), cé go mbeidh sí solúbtha go leor go fóill chun freagairt go tapa do riachtanais agus géarchéimeanna gan choinne, chomh maith leis na tosaíochtaí beartais a leagtar amach i dtimthriall Chlár Oibre an Choimisiúin. Cuirfear an bhéim ar an dara colún – Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch – sa phleanáil seo.

Déanfar tosaíochtaí Fhís Eorpach a ailíniú go han-dlúth le tosaíochtaí straitéiseacha ginearálta an Aontais agus lena bheartais. Beidh an phleanáil straitéiseach bunaithe ar ghníomhaíochtaí fadbhreathnaithe, ar staidéir agus ar fhianaise eolaíoch eile agus cuirfear tionscnaimh ábhartha ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta atá ann cheana féin san áireamh. Beifear ag amharc ar pheirspíochtaí idirdhisciplíneacha agus trasearnálacha agus áiritheofar go ndéanfar comhordú éifeachtach ar na gníomhaíochtaí uile faoi “Fís Eorpach”.

Déanfar é a ailíniú go dlúth le cláir eile an Aontais, go háirithe torthaí ó infheistíochtaí a rinneadh sa taighde agus sa nuálaíocht a leathadh agus glacadh leo ar bhonn níos gasta.

Sa togra ón gCoimisiún maidir le Creat Airgeadais Ilbhliantúil 2021–2027, leagadh síos sprioc níos uailmhianáil le haghaidh príomhshruthú aeráide i gcláir uile an Aontais, maille leis an sprioc fhoriomlán 25 % de chaitechas an Aontais a bheith ag rannchuidiú le cuspóirí aeráide. Déanfar rannchuidiú an Chláir seo le gnóthú na sprice foriomláine sin a rianú le córas marcóirí aeráide de chuid an Aontais ar leibhéal iomchuí imdhealaithe, lena n-áirítear modheolaíochtaí níos cruinne a úsáid má tá fáil orthu. Leanfaidh an Coimisiún den fhaisnéis a chur i láthair go bliantúil i dtéarmaí leithreasuithe faoi chomhair gealltanais i gcomhthéacs an dréachtbhuiséid bhliantúil.

Chun gur fusa lánleas a bhaint as poitéinseal an chláir rannchuidiú le cuspóirí aeráide, féachfaidh an Coimisiún le gníomhaithe ábhartha a shainaithint i rith phróisis ullmhúcháin, cur chun feidhme, athbhreithnithe agus meastóireachta an chláir.

Colúin

Cuimseofar 3 shraith, nó ‘colúin’, i bhFís Eorpach:

- I. ‘Eolaíocht Oscailte’;
- II ‘Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch’;
- III ‘Nuálaíocht Oscailte’

Colún I – ‘Eolaíocht Oscailte’

Sa cholún seo cuirfear le rath na Comhairle Eorpaí um Thaighde, le gníomhartha Marie Skłodowska-Curie agus leis an gcomhchuid sa clár réime seo a bhaineann le Bonneagair Thaighde. Maidir leis na rialacha sonracha faoin gComhairle Eorpach um Thaighde, féach Airteagal 6, Airteagal 7 agus Airteagal 8.

Colún II – ‘Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch’;

Áirítear sa cholún seo cúig bhraisle théamacha lena dtugtar aghaidh ar réimse iomlán de dhúshláin domhanda trí ghníomhaíochtaí comhoibríocha T&N ón mbarr anuas.

- ‘Sláinte’;
- ‘An tSochaí Chuimsitheach agus Shlán’;
- ‘An Teicneolaíocht Dhigiteach agus an Earnáil Thionsclaíoch’;
- ‘Aeráid, Fuinneamh agus Soghluaisteacht’;
- ‘Bia agus Acmhainní Nádúrtha’.

Tá tábhacht ag na braislí - dá dtugtar tacaíocht ó réimsí idirghabhála - thar na gnáth-theorainneacha idir na disciplíní, na hearnálacha agus na réimsí beartais agus mar thoradh orthu sin, méadófar ar an gcomhar agus ar an tionchar i dtaca le tosaíochtaí beartais an Aontais agus an domhain.

Tá an colún iomlán ceaptha chun díriú níos mó ar an tionchar.

Misin

Seolfar líon beag **misean** a mbeidh cuspóirí sonracha acu ó laistigh den cholún, lena mbunófar punann chuimsitheach de thionscadail, ach bainfear leas freisin as gníomhaíochtaí ábhartha agus aschuir ó chodanna eile den chlár. Leagtar amach na forálacha sonracha maidir le misin in Airteagal 5:

Déanfar Cinneadh ar mhisin agus déanfar iad a chomhdhearadh mar chuid de phróiseas pleanála straitéisí Fhís Eorpach ina mbeidh ranna ábhartha an Choimisiúin, na Ballstáit, Parlaimint na hEorpa agus páirtithe leasmhara ábhartha ag obair i gcomhar le chéile.

Ní bheidh buiséad leithleach le haghaidh misean ann ach sannfar buiséad tríd an gclár oibre do na misin. De ghnáth, meastar go bhfuil misin trasearnálach agus go bhfaigheann siad an buiséad as níos mó ná aon bhraisle amháin.

Cuirfear na chéad chúpla misean i bhfeidhm sa chéad bheart pleanála straitéisí. Bunaithe ar an taithí a fuarthas an chéad dá bhliain, d’fhéadfaí líon agus scála misean a ardú sna cláir oibre ina dhiaidh sin. Cé go measfaí nach mairfeadh fad na tacaíochta ón Aontas do mhisin níos mó ná deich mbliana agus cé go ndéanfar athbhreithniú rialta orthu (trí thimthriall an chlár

oibre), d'fhéadfadh an tréimhse ama ina measfaí tionchar a bheith ag na misin imeacht thar an tréimhse ama sin.

Féadfaidh an Coimisiún *boird misean* a chur ar bun le go ndéanfar cur chun feidhme na misean a chomhdhearadh agus a stiúradh. Tabharfaidh siad comhairle faoi mhisin a d'fhéadfadh tionchar mór a bheith acu agus beidh siad ag brath ar phróiseas deartha ina mbeidh páirtithe leasmhara rannpháirteach agus ina n-áirítear for-rochtain phoiblí chun an chomhairle sin a thabhairt. Beidh na boird misean comhdhéanta de pháirtithe leasmhara. lena n-áirítear úsáideoirí deiridh chun a rannpháirtíocht a áirithiú, agus de ranna an Choimisiúin chun nasc le beartais an Aontais a áirithiú. De ghnáth, is é an Coimisiún a cheapfaidh comhaltaí na mbord misean, i ndiaidh glao oscailte ar léiriú spéise, agus an gá atá le cothromaíocht ó thaobh saineolais, inscne, aoise agus dáileadh geografach de a chur san áireamh. D'fhéadfaí struchtúir rialachais a úsáid mar bhoird misean, áfach, dá mb'iomchuí.

Féadfaidh an Coimisiún *bainisteoirí misean* a earcú chun a áirithiú go mbainfear úsáid as an saineolas is fearr dá bhfuil ar fáil chun na cuspóirí luaite a chun chun feidhme agus a ghnóthú.

Is féidir 'cur chuige punainne' a úsáid mar gheall ar na forálacha cur chun feidhme lena ndéanfar meastóireacht ar thograí agus lena roghnófar iad, agus lena ndéanfar tionscadail a bhainistiú laistigh de phunann ghníomhaithe, seachas iad a bhainistiú ina gceann agus ina gceann.

Déanfar meastóireacht ar thograí le cúnamh ó mheastóirí seachtracha a bheidh freagrach as punann tionscadal a mholadh lena dtugtar aghaidh le chéile ar mhisean ar leith.

Leagfar amach sa chlár oibre na critéir mheastóireachta agus roghnúcháin a bheidh infheidhme, mar aon leis an modh meastóireachta (e.g. cur chuige punainne a áirithiú). Is é an aidhm a bheidh leis barr feabhais agus an tionchar ar an leibhéal comhchoiteann a mheasúnú.

Féadfar tionscadail ábhartha eile a fhéadfar cur le rath na misean a chur isteach sa chur chuige punainne, agus féadfaidh raon leathan de ghníomhairí, amhail fondúireachtaí, cur leis an obair freisin.

Tá gnéithe comhionanna atá i gcoincheap an mhisin i dtionscnaimh shuaitheanta Fhís 2020 Teicneolaíochtaí sa todhchaí agus teicneolaíochtaí atá ag teacht chun cinn (FET). Mar gheall air sin, agus ar mhaithe le creat an chistiúcháin a shimpliú, cuirfear aon tionscnaimh shuaitheanta faoi Fhís Eorpach ar bun mar mhisin, i gcomhréir le critéir an mhisin agus agus cuirfear chun feidhme iad, agus úsáid á baint as na módúlachtaí.

Colún III – 'An Nuálaíocht Oscailte'

Go bunúsach, díreofar **sa cholún seo** ar an méid seo:

- an nuálaíocht cheannródaíoch, lena gcruthófar margadh nua, a mhéadú trí **Chomhairle Nuálaíochta Eorpach** nua (CNE – féach Airteagal 9 agus Airteagal 10); agus
- gníomhaíochtaí arb é is aidhm atá leo creat foriomlán na nuálaíochta san Eoraip a fheabhsú agus a fhorbairt, lena n-áirítear tacú leis an **Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht** (EIT).

Chun an CNE a chur chun feidhme, bunóidh an Coimisiún bord ardleibhéil (Bord CNE) a thabharfaidh comhairle, *inter alia*, faoin straitéis fhoriomlán, na cuspóirí, na gníomhaíochtaí, na critéir mheastóireachta agus roghnú na saineolaithe. Ullmhóidh an Coimisiún an clár oibre a bhaineann le gníomhaithe CNE a chur chun feidhme ar bhonn na comhairle ó Bhord CNE.

Is í an Chomhairle Nuálaíochta Eorpach an t-aon chainéal trína dtabharfar tacaíocht ón Aontas leis an nuálaíocht cheannródaíoch lena gcruthófar margadh nua. Rialóidh sí gníomhaíochtaí ábhartha a bhíodhas a chur i gcrích roimhe seo faoi Fhís 2020, amhail Nuálaíocht in FBManna agus Teicneolaíochtaí sa Todhchaí agus Teicneolaíochtaí atá ag Teacht chun Cinn (FET Oscailte agus FET Réamhghníomhach), agus Rochtain ar Mhaoiniú Riosca (a dhéantar a ailíniú anois leis an Rialachán maidir le Ciste InvestEU).

Féadfaidh an Coimisiún bainisteoirí clár a earcú, tar éis nós imeachta roghnúcháin oscailte trédhearcach, chun CNE a chur chun feidhme.

Tabharfaidh CNE tacaíocht shaincheaptha do lucht na nuálaíochta trí dhá phríomhionstraim chistiúcháin – an *Treo-Aimsitheoir* agus an *Luasaire* – a dhíreoidh ar an nuálaíocht cheannródaíoch trí chur chuige ón mbun aníos le hardriosca; ar riachtanais lucht na nuálaíochta agus ar a mbainistiú go réamhghníomhach.

San ionstraim, an *Treo-Aimsitheoir i leith Ardaighde*, tabharfar deontais ón tréimhse go luath sa chéim theicneolaíochta (lena n-áirítear cruthúnas coincheapa, bailíochtú teicneolaíochta) go dtí an tréimhse go luath sa chéim tráchtála (taisealbhadh luath, cás agus straitéis ghnó a fhorbairt).

San ionstraim, an *Luasaire*, tabharfar tacaíocht don nuálaíocht cheannródaíoch, lena gcruthófar margadh nua, a fhorbairt a thuilleadh agus tabharfar tacaíocht don nuálaíocht sin a chur á húsáid sa mhargadh a oiread sin gur féidir le hinfeisteoirí iad a mhaoiniú faoi ghnáth-théarmaí tráchtála (e.g. ón taisealbhadh, tástáil úsáideoirí, táirgeadh réamhthráchtála, lena n-áirítear iad a mhéadú). Soláthróidh sé maoiniú cumaiscche ó CNE (i.e. deontais ina gcomhcheanglaítear cothromas díreach agus rochtain ar ráthaíochtaí airgeadais).

Leis an Luasaire cuirfear béim ar leith ar an nuálaíocht a ghintear laistigh den Treo-Aimsitheoir, cé go maoineoidh sé freisin tionscadail ó chodanna eile d’Fhís Eorpach amhail an Chomhairle Eorpach um Thaighde nó *Pobail Eolais agus Nuálaíochta* na hInstitiúide Eorpaí um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht.

Is gné eile de cholún na Nuálaíochta Oscailte an comhar méadaithe a chuirfear i gcrích le héiceachórais nuálaíochta arb é an aidhm atá leo an timpeallacht a fheabhsú ina dtiocfaidh borradh faoin nuálaíocht, go háirithe trí bhíthin EIT ach ní go heisiach, lena gcuirfear chun cinn éiceachórais nuálaíochta inbhuanaithe agus lena bhforbrófar scileanna fiontraíochta agus nuálaíochta i réimsí tosaíochtaí trína Phobail Eolais agus Nuálaíochta.

Cuid ‘An Limistéar Taighde Eorpach a Neartú’

Is iad seo na príomhchodanna atá sa chuid áirithe seo: ‘barr feabhais a chomhroinnt’; Agus ‘córas taighde agus nuálaíochta an Aontais a athchóiriú agus a fheabhsú’, lena gcumhdófar an chéad ghlúin eile de Shaoráid Tacaíochta Beartais.

Áireofar sa chuid seo gníomhaíochtaí maidir leis an méid seo: gníomhaíochtaí fadbhreathnaithe; faireachán a dhéanamh ar an gClár réime agus torthaí a leathadh agus iad a shaothrú; ollscoileanna na hEorpa a nuachóiriú; tacú leis an gcomhar idirnáisiúnta a neartú; agus tacú leis an eolaíocht, leis an tsochaí agus le saoránaigh.

Cur chun feidhme

I gcur chun feidhme Fhís Eorpach, tabharfaidh **Coiste** cúnamh don Choimisiún (féach Airteagal 12) de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011. Cruinneoidh sé i gcumraíochtaí éagsúla (féach Iarscríbhinn II a ghabhann leis an gCinneadh seo), ag brath ar an ábhar a bheidh le plé.

Gníomhaíochtaí an Chláir

Féach Iarscríbhinn I den togra seo le haghaidh tuilleadh mionsonraí faoi na réimsí a chistítear faoi gach ceann de na colúin agus faoi ghníomhaíochtaí an chláir. Áirítear uirthi sin socrúithe cur chun feidhme agus prionsabail ghinearálta lena ndírítear ar phleanáil straitéiseach, leathadh faisnéise agus cumarsáid, leas a bhaint as torthaí na nuálaíochta agus glacadh leo sa mhargadh, tacú le déanamh beartas agus leis an gcomhar idimáisiúnta.

Togra le haghaidh

CINNEADH Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

**lena mbunaítear an clár sonrach lena gcuirtear Fís Eorpach chun feidhme - an Clár réime um
Thaighde agus um Nuálaíocht**

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 173(3) agus Airteagal 182(4) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún²,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach

De bharr an méid seo a leanas:

- (1) I gcomhréir le hAirteagal 182(3) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), tá Clár réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (“Fís Eorpach”), a bhunaítear leis an Rialachán [*maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*] (AE) Uimh. ... ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle...³, le cur chun feidhme trí chláir shonracha lena gcinntear na cuspóirí agus na rialacha mionsonraithe maidir lena gcur chun feidhme, lena socraítear a dtréimhse feidhme agus lena bhforáiltear an maoiniú a mheastar is gá.
- (2) Leagtar amach cuspóirí ginearálta agus sonracha Fhís Eorpach sa Rialachán [*maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*] (AE) Uimh. ..., an struchtúr agus na treoirlínte do na gníomhaíochtaí atá le cur i gcrích agus ba cheart don chláir sonrach na cuspóirí oibríochtúla agus na gníomhaíochtaí a bhaineann go sonrach le codanna d’Fhís Eorpach a shainiú san am céanna. Tá forálacha maidir lena chur chun feidhme a leagtar sa Rialachán [*maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*] (AE) Uimh. ... infheidhme go hiomlán maidir leis an gClár Sonrach, lena n-áirítear na forálacha sin a bhaineann le prionsabail eiticiúla.
- (3) D’fhonn coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú do chur chun feidhme an Chláir Sonraigh, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun cláir oibre a ghlacadh le

¹ IO C [...], [...], lch. [...].

² IO C [...], [...], lch. [...].

³ IO C [...], [...], lch. [...].

haghaidh chur chun feidhme an Chláir Shonraigh. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁴.

- (4) Chuathas i gcomhairliúchán le Bord Gobharnóirí an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde (ACT), a bunaíodh leis an gCinneadh ón gCoimisiún 96/282/Euratom⁵, faoi inneachar eolaíoch agus teicneolaíoch an Chláir Shonraigh le haghaidh ghníomhaithe díreacha neamhnúicléacha an ACT;
- (5) Mar léiriú ar a thábhachtaí atá sé dul i ngleic leis an athrú aeráide i gcomhréir le gealltanais an Aontais Comhaontú Pháras agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a chur chun feidhme, rannchuidiú a bheidh sa Chlár Sonrach sin chun na gníomhaithe ar son na haeráide a phríomhshruthú agus chun sprioc fhoriomlán 25 % de chaiteachais bhuiséadacha an Aontais a bhaint amach maidir leis an tacaíocht do chuspóirí aeráide. Le gníomhaithe faoin gClár Sonrach seo, meastar go gcaithfear 35 % d'imchlúdach airgeadais foriomlán an Chláir Shonraigh ar chuspóirí aeráide. Sainithneofar gníomhaithe ábhartha le linn don Chlár Sonrach a a chur chun feidhme agus iad a athmheasúnú i gcomhthéacs na bpróiseas athbheithnithe agus meastóireachta meántearma ina leith.
- (6) Ba cheart gníomhaithe an Chláir Shonraigh a úsáid chun dul i ngleic le teipeanna margaidh nó le cásanna infheistíochta fo-optamacha, ar bhealach comhréireach, gan maoiniú príobháideach a dhúbláil ná a phlódú agus ba cheart breisluach Eorpach soiléir a bheith acu.
- (7) D'fhonn an rannchuidiú tábhachtach a dhéantar leis an taighde agus an nuálaíocht a léiriú chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin i réimse an bhia, na talmhaíochta, i bhforbairt tuaithe agus sa bhithghéilleagar, agus na deiseanna comhfhreagracha taighde agus nuálaíochta a thapú i ndlúthshineirgíocht leis an gComhbheartas Talmhaíochta, tabharfar tacaíocht EUR 10 billiún le haghaidh na braisle 'Bia agus Acmhainní Nádurtha sa tréimhse 2012-2027 do ghníomhaithe ábhartha faoin gClár Sonrach.
- (8) Ní mór infheistíochtaí a uaschéimniú mar gheall ar an Margadh Aonair Digiteach agus na deiseanna a thabhairt i gcrích atá ag fás de bharr na teicneolaíochtaí digiteacha agus fisiciúla a chóineasú. Rannchuideoidh Fís Eorpach sna hiarrachtaí sin agus tiocfaidh méadú suntasach ar an gcaiteachas maidir leis na príomhghníomhaíochtaí taighde agus nuálaíochta i gcomparáid le Fís 2020, an Clár réime um Thaighde agus Nuálaíocht⁶. Ba cheart dó sin a áirithiú go bhfanfadh an Eoraip ar thús cadhnaíochta sa taighde agus nuálaíocht dhomhanda sa teicneolaíocht dhigiteach.
- (9) Na cineálacha maoiniúcháin agus na modhanna cur chun feidhme a úsáidfear faoin gCinneadh seo, is ar bhonn a fhónta atá siad ó thaobh cuspóirí sonracha na ngníomhaithe a bhaint amach agus torthaí a thabhairt a roghnófar iad, agus aird á tabhairt, go háirithe, ar chostais rialuithe, ar an ualach riaracháin, agus ar na rioscaí a mheastar a thiocfadh de neamh-chomhlíonadh. Maidir le deontais, áireofar leis seo breithniú ar úsáid cnapshuimeanna, rátaí comhréidhe agus ar scálaí costas aonaid.

⁴ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13)

⁵ Cinneadh 96/282/Euratom ón gCoimisiún an 10 Aibreán 1996 maidir le hatheagar a chur ar an Airmheán Comhpháirteach Taighde (IO L 107, 30.4.1996, lch. 12).

⁶ Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún "Creat Airgeadais Ilbhliantúil nua-aimseartha le haghaidh Aontas Eorpach a chuirfidh a thosaíochtaí i bhfeidhm go héifeachtach sa tréimhse tar éis 2020", sainithnítear gur caitheadh EUR 13 billiún sna príomhghníomhaíochtaí digiteacha faoi Fhís 2020, an Clár réime um Thaighde agus Nuálaíocht. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A52018DC0098>).

TAR ÉIS AN CINNEADH SEO A GHLACADH:

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar

Bunaítear leis an gCinneadh an clár sonrach lena gcuirtear Fís Eorpach chun feidhme - an Clár réime um Thaighde agus um Nuálaíocht (an ‘Clár Sonrach’), a leagtar amach le hAirteagal 1(3)(a) den Rialachán [*maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*] .../.../AE.

Leagtar síos na cuspóirí oibríochtúla atá ag an gClár Sonrach, an buiséad don tréimhse 2021 – 2027, na rialacha maidir leis an gClár Sonrach a chur chun feidhme agus na gníomhaíochtaí atá le cur i gcrích faoin gClár Sonrach.

Airteagal 2

Cuspóirí oibríochtúla

1. Rannchuideoidh an Clár Sonrach leis na cuspóirí ginearálta agus sonracha a leagtar amach in Airteagal 3 den Rialachán ... [*maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*]
2. Tá na cuspóirí oibríochtúla seo a leanas atá ag an gClár Sonrach:
 - (a) barr feabhais a threisiú agus a leathnú;
 - (b) cur le comhoibriú idir earnálacha disciplíní;
 - (c) bonneagair thaighde a nascadh le chéile agus a fhorbairt sa Limistéar Taighde Eorpach;
 - (d) an comhar idirnáisiúnta a neartú;
 - (e) taighdeoirí agus nuálaithe sa Limistéar Taighde Eorpach a mhealladh, a oiliúint agus a choinneáil, lena n-áirítear soghluaisteacht taighdeoirí;
 - (f) an eolaíocht oscailte a chothú agus a hinfheictheacht don phobal agus an rochtain oscailte ar thorthaí a áirithiú;
 - (g) torthaí a scaipeadh go gníomhach agus leas a bhaint astu, go háirithe do cheapadh beartas;
 - (h) tacú le tosaíochtaí bheartais an Aontais a chur chun feidhme;
 - (i) an nasc idir taighde agus nuálaíocht agus beartais eile a threisiú, lena n-áirítear Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe;
 - (j) spriocanna uailmhianacha, trí mhisin do thaighde agus do nuálaíocht (T&N), a bhaint amach faoi cheann tréimhse shonrach;
 - (k) saoránaigh agus úsáideoirí deiridh a spreagadh lena bheith rannpháirteach sna próisis maidir le comhdhearadh agus comhchruthú;
 - (l) feabhas a chur ar chumarsáid eolaíochta;
 - (m) dlús a chur le claochlú tionsclaíoch;

- (n) feabhas a chur ar scileanna le haghaidh na nuálaíochta;
 - (o) spreagadh a thabhairt do chuideachtaí nuálacha a chur ar bun agus a mhéadú, go háirithe na FBManna;
 - (p) feabhas a chur ar an rochtain ar mhaoiniú riosca, go háirithe i gcás nach soláthrófar maoiniú inmharthana sa mhargadh.
3. Faoi chuimsiú na gcuspóirí dá dtagraítear i mír 2, féadfar aird a thabhairt ar riachtanais nua gan choinne a thiocfaidh chun cinn le linn thréimhse chur chun feidhme an Cháir Shonraigh. Má tá bonn cirt cuí leo, féadfar a áireamh sa mhéid sin freagairtí ar dheiseanna, ar ghéarchéimeanna agus freagairtí ar bhagairtí a thiocfaidh chun cinn, ar riachtanais a bhaineann le beartais nua an Aontais a cheapadh.

Airteagal 3

Struchtúr

1. I gcomhréir le hAirteagal 4(1) den Rialachán ... *maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*, cuimseoidh an Clár Sonrach na codanna seo a leanas:
- (1) Colún I, ‘An Eolaíocht Oscailte’, ina bhfuil na comhchodanna seo a leanas:
 - (a) an Chomhairle Eorpach um Thaighde (CET), mar a thuairiscítear i roinn 1 de Cholún I d’Iarscríbhinn I;
 - (b) gníomhartha Marie Skłodowska-Curie (GMSC), mar a thuairiscítear i roinn 2 de Cholún I d’Iarscríbhinn I;
 - (c) bonneagair thaighde, mar a thuairiscítear i roinn 3 de Cholún I d’Iarscríbhinn I;
 - (2) Colún II, ‘Dúshlán Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch’, ina bhfuil na comhchodanna seo a leanas:
 - (a) braisle ‘Sláinte’, mar a thuairiscítear i roinn 1 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (b) braisle ‘An tSochaí Chuimsitheach agus Shlán’, mar a thuairiscítear i roinn 2 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (c) braisle ‘an Teicneolaíocht Dhigiteach agus an Earnáil Thionsclaíoch’, mar a thuairiscítear i roinn 3 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (d) braisle ‘Aeráid, Fuinneamh agus Soghluaisteacht’, mar a thuairiscítear i roinn 4 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (e) braisle ‘Bia agus Acmhainní Nádurtha’, mar a thuairiscítear i roinn 5 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (f) gníomhaithe díreacha neamhnúicléacha an Airmheáin Chomhpháirtigh Taighde (ACT), mar a thuairiscítear i roinn 6 de Cholún II d’Iarscríbhinn I;
 - (3) Colún III ‘An Nuálaíocht Oscailte’ ina bhfuil na comhchodanna seo a leanas:
 - (a) an Chomhairle Nuálaíochta Eorpach (CNE), mar a thuairiscítear i roinn 1 de Cholún I d’Iarscríbhinn I;
 - (b) Éiceachórais nuálaíochta na hEorpa, mar a thuairiscítear i roinn 2 de Cholún III d’Iarscríbhinn I;
 - (c) An Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT), mar a thuairiscítear i roinn 3 de Cholún III d’Iarscríbhinn I;

- (4) An Chuid, ‘An Limistéar Taighde Eorpach a Threisiú’, ina bhfuil na comhchodanna seo a leanas:
- (a) Barr feabhais a chomhroinnt, mar a thuairiscítear sa Chuid, ‘An Limistéar Taighde Eorpach a Neartú’, atá i roinn 1 d’Iarscríbhinn I;
 - (b) córas taighde agus nuálaíochta an Aontais a athchóiriú agus a fheabhsú, mar a thuairiscítear sa Chuid, ‘An Limistéar Taighde Eorpach a Neartú’, atá i roinn 2 d’Iarscríbhinn I;
2. Leagtar amach in Iarscríbhinn I na gníomhaíochtaí atá le cur i gcrích faoi na codanna dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 4

Buiséad

1. Is é EUR 94 100 000 000 i bpraghsanna reatha a bheidh san imchlúdach airgeadais do chur chun feidhme an Chláir Shonraigh don tréimhse 2021 – 2027 i gcomhréir le hAirteagal 9(1) den Rialachán ... *[maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht]*.
2. Déanfar an méid dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a dháileadh ar an comhchodanna a leagtar amach in Airteagal 3(1) den Chinneadh seo i gcomhréir le hAirteagal 9(2) den Rialachán ... *maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*. Beidh feidhm ag na socruithe in Airteagal 9(3) go (8) den Rialachán ... maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht.

CAIBIDIL II

CUR CHUN FEIDHME AGUS CLÁRSCEIDEALÚ

Airteagal 5

Misin

1. Le haghaidh gach misin, féadfar bord misin a bhunú. Beidh sé comhdhéanta de thart ar 15 duine aonair ardleibhéil, lena n-áirítear ionadaithe ábhartha thar ceann úsáideoirí deiridh. Tabharfaidh an bord misin comhairle faoin méid seo a leanas:
- (a) Inneachar na gclár oibre agus a n-athbhreithniú mar is gá chun cuspóirí an mhisin a ghnóthú agus iad sin a chomhdhearadh i gcomhar le páirtithe leasmhara agus leis an bpobal i gcás inarb iomchuí;
 - (b) gníomhaithe coigeartaithe, nó iad a fhoirceannadh más iomchuí, bunaithe ar mheasúnuithe chur chun feidhme an mhisin;
 - (c) meastóirí saineolacha a roghnú, faisnéis a thabhairt do na meastóirí saineolacha agus na critéir mheastóireachta agus a gceartúchán;
 - (d) creatchoinníollacha a bheidh ina gcuidiú cuspóirí an mhisin a ghnóthú;
 - (e) cumarsáid.

2. Féadfar forálacha sonracha, lenar féidir cur chuige punainne atá éifeachtúil solúbtha a úsáid, a leagan amach sa chlár oibre dá bhforáiltear in Airteagal 11.

Airteagal 6

An Chomhairle Eorpach um Thaighde

1. Bunóidh an Coimisiún Comhairle Eorpach um Thaighde (“CET”), chun na gníomhaithe faoi Cholún I, ‘An Eolaíocht Oscailte’, a bhaineann le CET a chur chun feidhme. Tiocfaidh CET i gcomharbacht ar CET a bunaíodh le Cinneadh C(2013) 1895⁷.
2. Beidh CET comhdhéanta den Chomhairle Eolaíochta neamhspleách dá bhforáiltear in Airteagal 7 agus den struchtúr cur chun feidhme tiomnaithe dá bhforáiltear in Airteagal 8.
3. Beidh uachtarán ag CET agus is as measc eolaithe sinsearacha a bhfuil meas idirnáisiúnta tuillte acu a thoghfar é.

Ceapfaidh an Coimisiún an tUachtarán tar éis do choiste earcaíochta tiomnaithe neamhspleách próiseas earcaíochta trédhearcach a chur i gcrích. Beidh téarma oifige an Uachtaráin teoranta do thréimhse ceithre bliana agus féadfar é a athnuachan uair amháin. Déanfaidh an Chomhairle Eolaíochta an próiseas earcaíochta agus an t-iarrthóir a roghnófar a fhormheas.

Beidh an tUachtarán ina chathaoirleach ar an gComhairle Eolaíochta agus áiríteoidh sé go mbeidh ceannasaíocht na Comhairle slán agus go rachaidh an Chomhairle i dteagmháil leis an struchtúr cur chun feidhme tiomnaithe, agus déanfaidh sé ionadaíocht thar a ceann i réimse na heolaíochta.

4. Feidhmeoidh CET i gcomhréir leis na prionsabail a bhaineann le barr feabhais eolaíoch, neamhspleáchas, éifeachtúlacht, éifeachtacht, trédhearcacht agus cuntasacht. Áiríteofar go leanfar ar aghaidh le gníomhaithe CET a dhéantar le Cinneadh .../CE.
5. Le gníomhaíochtaí CET tabharfar tacaíocht don taighde a chuirfidh foirne aonair agus trasnáisiúnta i gcrích sna réimsí ar fad agus iad in iomaíocht ar leibhéal an Aontais.
6. Gníomhóidh an Coimisiún ina ráthóir ar son neamhspleáchas agus shláine CET agus áiríteoidh sé cur i gcrích iomchuí na gcúraimí a chuirtear air.

Áiríteoidh an Coimisiún go mbeidh cur chun feidhme ghníomhaithe CET i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach i mír 4 den Airteagal seo agus i gcomhréir le straitéis fhoriomlán CET, dá dtagraítear i bpointe (a) d’Airteagal 7(2), a bhunaigh an Chomhairle Eolaíochta.

Airteagal 7

Comhairle Eolaíochta CET

1. Beidh an Chomhairle Eolaíochta comhdhéanta d’eolaithe, d’innealtóirí agus de scoláirí a bhfuil ardcháil agus saineolas iomchuí bainte amach acu, ar mná agus fir iad in aoisghrúpaí éagsúla, rud a áiríteoidh go mbeidh éagsúlacht de réimsí taighde ann agus go mbeidh siad ag feidhmiú ina gcáil phearsanta, neamhspleách ar shainleasanna seachtracha.

Is é an Coimisiún a cheapfaidh comhaltaí na Comhairle Eolaíochta, i ndiaidh nós imeachta neamhspleách agus trédhearcach chun iad a shainaithint, arna chomhaontú sin leis an

⁷ IO L 373, 20.12.2013, lch. 23.

gComhairle Eolaíochta, lena n-áireofar comhairliúchán leis an bpobal eolaíochta agus tuarascáil a chur chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle.

Beidh a dtéarma oifige teoranta do cheithre bliana, a fhéadfar a athnuachan uair amháin, ar bhonn córas uainíochta, rud a áiritheoidh go leanfar ar aghaidh d'obair na Comhairle Eolaíochta.

2. Bunóidh an Chomhairle Eolaíochta an méid seo a leanas:

- (a) straitéis fhoriomlán CET;
- (b) clár oibre chun gníomhaíochta CET a chur chun feidhme;
- (c) modhanna agus nósanna imeachta maidir le hathbhreithniú piaraí agus maidir le meastóireacht a dhéanamh ar an togra ar ar a bhonn sin a chinnfear na tograí atá le cistiú;
- (d) a seasamh maidir le haon ábhar a fhéadfaidh feabhas a chur ar a bhfuil bainte amach ó thaobh na heolaíochta de agus ar an tionchar a bheidh ag CET agus ar cháilíocht an taighde a chuirfear i gcrích;
- (e) cód iompair lena dtugtar aghaidh ar choinbhleacht leasa, *inter alia*, a sheachaint.

Ní imeoidh an Coimisiún ó na seasaimh a bhunaigh an Chomhairle Eolaíochta i gcomhréir le pointí (a), (c), (d), agus (e) den chéad fhomhír ach amháin nuair a mheasfaidh sé nár urramaíodh forálacha an Chinnidh seo. Sa chás sin, glacfaidh an Coimisiún bearta chun a áirithiú go leanfar ar aghaidh de bheith ag cur an chláir shonraigh chun feidhme agus de bheith ag gnóthú a chuspóirí, agus leagfaidh sé amach na pointí ina n-imeoidh sé ó sheasaimh na Comhairle Eolaíochta agus tabharfaidh sé údar dóibh mar is iomchuí.

- 3. Gníomhóidh an Chomhairle Eolaíochta i gcomhréir leis an sainordú a leagtar amach i roinn 1 de Cholún I d'Iarscríbhinn I.
- 4. Gníomhóidh an Chomhairle Eolaíochta go heisiach ar mhaithe le cuspóirí CET a ghnóthú, i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach in Airteagal 6. Gníomhóidh sí le sláine agus ionracas agus cuirfidh sí a cuid oibre i gcrích go héifeachtúil agus de réir a oiread trédhearcachta agus is féidir.

Airteagal 8

Struchtúr cur chun feidhme tiomnaithe CET

- 1. Beidh an riarachán cur chun feidhme agus feidhmiú an chláir, mar a thuairiscítear i roinn 1 de Cholún I d'Iarscríbhinn I, faoi chúram an struchtúir chur chun feidhme tiomnaithe. Tabharfaidh sé tacaíocht do Bhord na Comhairle Eolaíochta i gcur i gcrích a chúraimí uile.
- 2. Áiritheoidh an Coimisiún go leanfaidh an struchtúr cur chun feidhme tiomnaithe cuspóirí agus ceanglais CET amháin go docht agus go héifeachtúil agus lena oiread solúbthachta agus is gá.

Airteagal 9

An Chomhairle Nuálaíochta Eorpach

- 1. Bunóidh an Coimisiún Comhairle Nuálaíochta Eorpach ("CNE"), chun na gníomhaithe faoi Cholún III, 'An Nuálaíocht Oscailte', a bhaineann le CNE a chur chun feidhme. Feidhmeoidh CNE i gcomhréir leis na prionsabail seo a leanas: fócas a dhíriú ar an nuálaíocht cheannródaíoch shuaiteach, neamhspleáchas, an cumas rioscaí a ghlacadh, éifeachtúlacht, éifeachtacht, trédhearcacht agus cuntasacht.

2. Áiritheofar ar CNE an Bord Ardleibhéil (“Bord CNE”) dá bhforáiltear in Airteagal 10. .
3. Áiritheoidh an Coimisiún go mbeidh cur chun feidhme CNE i gcomhréir leis an méid seo a leanas:
 - (a) i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar amach i mír 1 den Airteagal seo, ag tabhairt aird chuí ar thuairim Bhord CNE faoi straitéis fhoriomlán CNE, dá dtagraítear in Airteagal 10(1)(a); agus
 - (b) nach dtiocfaidh as an gcur chun feidhme sin saobhadh iomaíochta lena mbeidh dochar don leas coiteann.
4. Chun críche maoiniú cumaiscthe CNE a bhainistiú, bainfidh an Coimisiún úsáid as an mbainistíocht indíreach, nó i gcás nach féidir, féadfaidh sé meán sainchuspóireach (MSC CNE) a bhunú. Féachfaidh an Coimisiún lena áirithiú go mbeidh infheisteoirí poiblí agus príobháideacha rannpháirteach ann. I gcás nach féidir sin san eagrú tosaigh, déanfar an meán sainchuspóir each a struchtúru ar dhóigh gur féidir infheisteoirí poiblí nó príobháideacha a mhealladh chun éifeacht ghíarála ranníocaíocht an Aontais a mhéadú.

Airteagal 10

Bord CNE

1. Tabharfaidh Bord CNE comhairle don Choimisiún faoin méid seo:
 - (a) an straitéis fhoriomlán do ghné CNE faoi Cholún III, “An Nuálaíocht Oscailte”;
 - (b) clár na hoibre maidir le gníomhaithe CNE a chur chun feidhme;
 - (c) modhanna agus nósanna imeachta maidir le leibhéal nuálaíochta agus próifíl riosca na dtograí a mheasúnú agus maidir leis an gcothromaíocht iomchuí ó dheontais, ó chothromas agus ó chineálacha eile maoiniúcháin le haghaidh luasaire CNE;
 - (d) punann straitéiseach do thionscadail a shainaithint;
 - (e) próifíl agus ról bainisteoirí clár.
2. Féadfaidh Bord CNE arna iarraidh sin air moltaí a chur chuig an gCoimisiún faoin méid seo:
 - (a) aon ábhar ar a fhéadfaidh feabhas a chur ar éiceachórais nuálaíochta ó thaobh na nuálaíochta de ar fud na hEorpa agus iad a chothú, an méid atá gnóthaithe ag CNE agus an tionchar a bheidh ag cuspóirí ghné CNE agus an cumas a bheidh ag gnólachtaí nuálacha a réitigh féin a chur i bhfeidhm de réir a chéile.
 - (b) bacainní rialúcháin a d’fhéadfadh teacht roimh fhiontraithe a shainaithint i gcomhar le seirbhísí ábhartha an Choimisiúin, go háirithe rompu siúd ar tugadh tacaíocht dóibh faoi ghné CNE;
 - (c) treochtaí teicneolaíochta ó phunann CNE atá ag teacht chun cinn chun eolas a chur ar fáil don chlársceidealú i gcodanna eile den Chlár Sonrach;
 - (d) saincheisteanna sonracha a shainaithint i gcás inar gá comhairle a fháil ó Bhord CNE.

Gníomhóidh Bord CNE ar mhaithe le cuspóirí de ghné CNE a ghnóthú. Gníomhóidh sé le sláine agus ionracas agus cuirfidh sé a chuid oibre i gcrích go héifeachtúil agus ar bhonn trédhearcach.

Gníomhóidh Bord CNE i gcomhréir lena shainordú a leagtar amach i roinn 1 de Cholún III d'Iarscríbhinn I.

3. Beidh Bord CNE comhdhéanta de 15 go 20 duine aonair ardleibhéil a thagann as codanna éagsúla d'éiceachóras nuálaíochta an Aontais, lena n-áirítear fiontraithe, ceannairí corparáideacha, infheisteoirí agus taighdeoirí. Rannchuideoidh sé le gníomhaithe for-rochtana agus féachfaidh comhaltaí Bhord CNE le cur le gradam branda CNE.

Is é an Coimisiún a cheapfaidh comhaltaí Bhord CNE, i ndiaidh glao oscailte ar ceapacháin nó ar léiriú spéise nó ar an dá cheann acu cibé acu a mheasfaidh an Coimisiún a bheith níos oiriúnaí, agus an gá atá le cothromaíocht ó thaobh saineolais, inscne, aoise agus dáileadh geografach de a chur san áireamh.

Beidh a dtéarma oifige teoranta do dhá bhliain, a fhéadfar a athnuachan dhá uaire, agus beidh córas uainíochta do cheapacháin i bhfeidhm (ceapfar na comhaltaí gach dá bhliain).

4. Beidh uachtarán ag Bord CNE a gceapfaidh an Coimisiún é i ndiaidh próiseas earcaíochta thrédhearcach. Is é a bheidh san Uachtarán pearsa phoiblí ardphróifíle atá nasctha le réimse na nuálaíochta.

Ceapfar an tUachtarán le haghaidh téarma oifige atá teoranta do cheithre bliana, a fhéadfar a athnuachan uair amháin.

Beidh an tUachtarán ina chathaoirleach ar Bhord CNE, ullmhóidh sé cruinnithe an Bhoird, sannfaidh sé cúraimí do chomhaltaí, agus féadfaidh sé foghrúpaí tiomnaithe a bhunú, go háirithe treochtaí teicneolaíochta ó phunann CNE atá ag teacht chun cinn a shainaithint. Cuirfidh sé CNE chun cinn, gníomhóidh sé ina chomhchainteoir leis an gCoimisiún agus gníomhóidh sé thar ceann CNE i réimse an nuálaíochta. Féadfaidh an Coimisiún foráil a dhéanamh maidir le tacaíocht riaracháin don Uachtarán ionas go bhféadfaidh sé a chúraimí a chur i gcrích.

5. Bunóidh an Coimisiún cód iompair lena dtugtar aghaidh ar choinbhleacht leasa, *inter alia*, a sheachaint. Iarrfar ar chomhaltaí Bhord CNE glacadh leis an gcód iompair nuair a ghabhfaidh siad le hoifig.

Airteagal 11

Cláir oibre

1. Is leis na cláir oibre dá dtagraítear in Airteagal 110 den Rialachán Airgeadais a chuirfear an Clár chun feidhme. Ullmhófar iad i ndiaidh próiseas pleanála straitéiseach mar a thuairiscítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an gCinneadh seo.

Leagfar amach sna cláir oibre, i gcás inarb infheidhme, an méid foriomlán arna chur i leataobh le haghaidh oibríochtaí measctha.

2. Glacfaidh an Coimisiún cláir oibre leithleacha, trí bhíthin gníomhaithe cur chun feidhme, lena gcuirfear bearta faoi na comhchodanna seo chun feidhme, dá leagtar amach in Airteagal 3(1) den Chinneadh seo:

- (a) CET, i gcás ina mbunóidh an Chomhairle Eolaíochta an clár oibre faoi phointe (b) d'Airteagal 7(2), i gcomhréir leis an nós imeachta comhairleach dá dtagraítear in Airteagal 12(3). Ní imeoidh an Coimisiún ón chlár oibre a bhunaigh an Chomhairle Eolaíochta ach amháin nuair a mheasfaidh sé nach mbeidh sé i gcomhréir le forálacha an Chinnidh seo. Sa chás sin, glacfaidh an Coimisiún an clár oibre trí bhíthin gníomh cur chun feidhme i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 12(4). Tabharfaidh an Coimisiún údar don bheart seo mar is iomchuí;

- (b) na braislí uile faoin gColún ‘Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch’, gníomhartha Marie Skłodowska-Curie, bonneagair thaighde, tacaíocht le héiceachórais na nuálaíochta, barr feabhais a chomhroinnt agus córas taighde agus nuálaíochta an Aontais a athchóiriú agus a fheabhsú, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 12(4);
 - (c) CNE, i gcás ina n-ullmhófar an clár oibre i ndiaidh comhairle ó Bhord CNE faoi phointe (b) d’Airteagal 10(1), i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 12(4);
 - (d) ACT, i gcás ina gcuirfear san áireamh sa clár oibre ilbhliantúil an tuairim arna tabhairt ag Bord Gobharnóirí ACT dá dtagraítear i gCinneadh 96/282/Euratom.
3. Sa bhreis ar an gceanglas in Airteagal 110 den Rialachán Airgeadais, is é a bheidh sna cláir oibre dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal seo, mar is iomchuí, an méid seo a leanas:
- (a) sonrú an méid a leithdháiltear ar gach gníomhú agus clár ama tascach maidir le cur chun feidhme;
 - (b) maidir le deontais, na tosaíochtaí, na critéir roghnúcháin agus dhámhachtana agus an t-ualú coibhneasta a bhaineann leis na critéir dhámhachtana éagsúla agus an t-uasráta cistiúcháin le haghaidh shuim iomlán na gcostas incháilithe;
 - (c) an méid a leithdháiltear ar mhaoiniú cumaiscthe i gcomhréir le hAirteagal 41, Airteagal 42 agus Airteagal 43 den Rialachán ... *maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*;
 - (d) aon oibleagáidí breise le haghaidh tairbhíthe, i gcomhréir le hAirteagal 35 agus 37 den Rialachán *maidir leis an gClár réime/na Rialacha i ndáil le Rannpháirtíocht*.

Airteagal 12

Nós imeachta coiste

1. Tabharfaidh coiste cúnamh don Choimisiún⁸. Beidh an coiste sin ina choiste de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
2. Cruinneoidh an coiste i gcumraíochtaí éagsúla mar a leagtar amach in Iarscríbhinn II, ag féachaint don ábhar a bheidh le plé.
3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 4 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
4. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
5. I gcás ina bhfuiltear chun tuairim an choiste a fháil trí nós imeachta i scríbhinn, déanfar an nós imeachta sin a fhoirceannadh gan toradh más rud é, laistigh den teorainn ama leis an tuairim sin a thabhairt, go gcinneann cathaoirleach an choiste amhlaidh nó go n-iarrann tromlach simplí de chomhaltaí an choiste amhlaidh.
6. Cuirfidh an Coimisiún an Coiste ar an eolas ar bhonn rialta faoin dul chun cinn a bhaineann le cur chun feidhme an chláir shonraigh agus tabharfaidh sé don Choiste faisnéis thráthúil faoi

⁸ D’fhoill cur chun feidhme an chláir a éascú, maidir le gach cruinniú de Choiste na gClár mar a shainítear sa chláir oibre, aisiocfaidh an Coimisiún, i gcomhréir lena threoirlínte bunaithe, speansais aon ionadaí amháin in aghaidh an Bhallstáit, agus speansais aon saineolaí/aon chomhairleora in aghaidh an Bhallstáit do na míreanna cláir oibre sin i gcás ina dteastóidh saineolas sonrach ó Bhallstát.

na gníomhaithe uile a mholtar nó a chistítear faoi Fhís Eorpach, mar a shonraítear in Iarscríbhinn III.

CAIBIDIL III

FORÁLACHA IDIRTHRÉIMHSEACHA AGUS CRÍOCHNAITHEACHA

Airteagal 13

Aisghairm

Déantar Cinneadh 2013/743/AE a aisghairm le héifeacht ón 1 Eanáir 2021.

Airteagal 14

Forálacha idirthréimhseacha

1. Ní dhéanfaidh an Cinneadh seo difear do leanúnachas ná do mhodhnú na ngníomhaithe lena mbaineann, go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu, faoi Chinneadh 2013/743/AE a mbeidh feidhm aige maidir leis na gníomhaithe lena mbaineann go dtí go gcuirfear clabhsúr orthu.
I gcás inar gá, cuirfidh an Coiste, dá dtagraítear in Airteagal 12 den Chinneadh seo, cúraimí ar bith eile an Choiste a bunaíodh le Cinneadh 2013/743/AE i gcrích.
2. Ina theannta sin, féadfaidh imchlúdach airgeadais an Chláir Shonraigh na speansais theicniúla agus riaracháin is gá a chumhdach chun an t-aistriú idir an Clár Sonrach agus na bearta a glacadh faoi réamhtheachtaí an Chláir, Cinneadh Uimh. 2013/743/CE, a áirithiú.

Airteagal 15

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Cinneadh seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Dírítear an Cinneadh seo chuig na Ballstáit.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

Doiciméad oibre maidir le bunghníomhartha tar éis 2020 a ullmhú

Ráiteas airgeadais reachtach

a ghabhann leis an gClár Sonrach chun Fís Eorpach a chur chun feidhme

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

- 1.1. Teideal an togra/tionscnaimh
- 1.2. Réimsí beartais lena mbaineann (*cnuasach clár*)
- 1.3. An cineál togra/tionscnaimh
- 1.4. Forais an togra/tionscnaimh
- 1.5. Fad agus tionchar airgeadais
- 1.6. Modhanna bainistíochta atá beartaithe

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

- 2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe
- 2.2. Córas bainistíochta agus rialaithe
- 2.3. Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

- 3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid ar a n-imreofar tionchar
- 3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas
 - 3.2.1. *Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas*
 - 3.2.2. *An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin*
 - 3.2.3. *Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe*
- 3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

RÁITEAS AIRGEADAIS REACHTACH

1. LEAGAN AMACH AN TOGRA/TIONSCNAIMH

1.1. Teideal an togra/tionscnaimh

Clár Sonrach chun Fís Eorpach a chur chun feidhme

1.2. Réimsí beartais lena mbaineann (*cnuasach clár*)

01 - Taighde agus Nuálaíocht

1.3. Baineann an togra/tionscnaimh le:

☒ gníomhú nua

☐ gníomhú nua a leanann treoirthionscadal/réamhghníomhú⁹

☐ síneadh ar ghníomhú atá ann cheana

☐ gníomhú nó gníomhaithe a chumasc nó a atreorú i dtreo gníomhú eile/gníomhú nua

1.4. Forais an togra/tionscnaimh

1.4.1. *Na ceanglais is gá a chomhlíonadh sa ghearrthéarma nó san fhadtéarma, lena n-áirítear amlíne mhionsonraithe maidir le cur chun feidhme céimneach an tionscnaimh*

- tacú le heolas nua ardcháilíochta, teicneolaíochtaí agus réitigh ar dhúshláin dhomhanda a chruthú agus a scaipeadh;
- tionchar an taighde agus na nuálaíochta a neartú chun beartais an Aontais a cheapadh, tacú leo agus iad a chur chun feidhme, agus glacadh le réitigh nuálacha san earnáil thionsclaíoch agus sa tsochaí chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin dhomhanda;
- gach cineál nuálaíochta a chothú, lena n-áirítear an nuálaíocht cheannródaíoch, agus réitigh nuálacha a chur á n-úsáid sa mhargadh agus é sin a neartú;
- An éifeacht is mó is féidir a chur le cumas an Chláir chun tionchar a imirt.

1.4.2. *Luach breise a bhaineann le rannpháirteachas AE (d'fhéadfadh an luach breise a bheith mar thoradh ar fhachtóirí éagsúla, e.g. gnóthachain de thoradh comhordú, deimhneacht dhlíthiúil, éifeachtacht mhéadaithe nó comhlántachtaí). Chun críocha an phointe seo, is é a chiallaíonn “luach breise a bhaineann le rannpháirteachas AE” an luach a bhíonn mar thoradh ar idirghabháil an Aontais atá sa bhreis ar an luach a bheadh ann murach sin ag na Ballstáit dá mbeidís ag feidhmiú leo féin.*

Is cuid ríthábhachtach den tsochaí eolasbhunaithe iad an Taighde agus an Nuálaíocht (T&N) agus is cuid ríthábhachtach iad ina ndéantar cistí breise a ghairáil ar an leibhéal náisiúnta i gcomhréir le gné Eorpach láidir, gan fianaise a n-ionadaithe. Is é is dóichí go mbainfear tairbhe níos mó as comhoibriú ón Aontas Eorpach nó as comhoibriú idirnáisiúnta i dtionscadail T&N a roghnaíodh do chistiú ón Aontas Eorpach agus tá scála, scóip agus leibhéal sofaisticiúlachta ag na tionscadail a

⁹

Mar a thagraítear dó in Airteagal 58(2)(a) nó (b) den Rialachán Airgeadais.

chuirfeadh bac ar a gcur i bhfeidhm le cistiú náisiúnta amháin (ní chuirfí 83 % de thionscadail T&N an Aontais Eorpaigh i bhfeidhm gan an tacaíocht ón Aontas Eorpach). I ndomhan ar tháinig méadú ar an iomaíocht theicneolaíoch ann, tiocfaidh meath ar iomaíochas domhanda an Aontais Eorpaigh a mbeadh tionchar aige sin ar an ngeilleagar, ar an tsochaí agus ar an gcomhshaol amach romhainn mura ndéanfar infheistiúocht in T&N ar leibhéal an Aontais.

Is iad seo a leanas na sochair a bhaineann le hinfheistiúochtaí an Aontais Eorpaigh i réimse T&N:

- borradh a chur faoi iomaíochas an Aontais Eorpaigh trí líonraí trasnáisiúnta agus ildisciplíneacha agus margaí nua, ina ndéantar eolas dearfach agus aistrithe teicneolaíochta a scaipeadh ar fud an Aontais chun a ullmhú go gcuirfear táirgí agus seirbhísí nua á n-úsáid sa mhargadh (is dóchúla faoi 40 % go mbronnfar paitinní ar fhoirne T&N AE-chistithe ná mar a bhronnfar ar fhoirne nach bhfuil AE-chistithe ar paitinní ardcháilíochta de luach tráchtála iad);
- acmhainní poiblí agus príobháideacha agus eolas a chomhthiomsú chun an mhais chriticiúil a bhaint amach lena rachfar i ngleic le dúshlán dhomhanda agus lena nglacfar ceannaireacht san Aontas Eorpach agus sna margaí domhanda (e.g. ní fhéadfar dáileadh lag na n-othar atá buailte le galar neamhchoitianta ná easpa caighdeánaithe agus sonraí a shárú ach amháin le gníomhaithe ar leibhéal an Aontais Eorpaigh);
- barr feabhais eolaíoch a neartú tríd an iomaíochas agus tríd an gcomhordú ar fud an Aontais Eorpaigh (luaitear foilseacháin AE-chistithe piara-athbhreithnithe a dhá oiread ná an meán domhanda);
- cur leis an tacaíocht don nuálaíocht cheannródaíoch, lena gcruthófar margadh nua, atá ag teacht chun cinn agus ag méadú (bíonn na FBManna dá dtugtar tacaíocht ó chistiúchán T&N an Aontais Eorpaigh ag fás níos gasta ná FBManna inchomparáide nach bhfuil AE-mhaoinithe);
- cur le tarraingteacht an Aontais Eorpaigh mar ionad oideachais, taighde, nuálaíochta agus gnó (bíonn foirne AE-chistithe ag fás níos gasta agus meallann siad a dhá oiread deiseanna comhair ó lasmuigh den Aontas Eorpach);
- tionchar dearfach maidir le struchtúrú a imirt ar éiceachórais náisiúnta T&N (is eiseamláir dhomhanda bharr feabhais í an Chomhairle Eorpach um Thaighde, lena spreagtar athruithe ar an tacaíocht ar bhonn náisiúnta agus ar bhonn institiúideach agus lena mealltar deontaithe);
- bonn eolais fhónta a chur faoi dhéanamh beartas (e.g. bhí Painéal Idir-rialtasach um Athrú Aeráide na Náisiún Aontaithe ag brath cuid mhór ar thaighde AE-chistithe).

1.4.3. *Ceachtanna a foghlaimíodh ó thaithí chosúil eile san am a chuaigh thart*

Is fadmharthanach suntasach an tionchar a bhí ag Creataí réime an Aontais Eorpaigh, mar a léiríodh sna meastóireachtaí a rinneadh ar bhonn leanúnach ó thosaigh an tAontas Eorpach ag infheistiú in T&N in 1984. Cé gur éirigh go maith leis na cláir thaighde agus nuálaíochta Eorpacha, tá ceachtanna tábhachtacha le foghlaim ón am a chuaigh thart, ó aiseolas a thug páirtithe leasmhara, agus ó staidéir anailíseacha. Ba

cheart aghaidh a thabhairt ar an taighde, an nuálaíocht agus ar an oideachas ar bhealach níos comhordaithe agus ba cheart iad sin a bheith comhleanúnach le beartais eile agus ba cheart torthaí ón taighde a scaipeadh ar bhealach níos fearr agus iad a luacháil i dtáirgí, i bpróisis agus i seirbhísí nua. Ba cheart loighic idirghabhála a bhaineann le cláir thacaíochta an Aontais Eorpaigh a fhorbairt ar bhealach níos dírithe, ar bhealach nithiúil, mionsonraithe, cuimsitheach agus trédhearcach. Ba cheart feabhas a chur ar an rochtain ar chlár agus ba cheart do ghnólachtaí nuathionscanta, do na FBManna, don earnáil thionsclaíoch, do AE13 agus do pháirtithe leasmhara lasmuigh den AE a bheith rannpháirteach níos mó sna cláir sin. Is gá an faireachán agus an mheastóireacht a neartú.

Sainithníodh réimsí éagsúla le haghaidh feabhsúcháin sa Teachtaireacht maidir leis an meastóireacht eatramhach a dhéanamh ar Fhís 2020. Bhí na torthaí ón meastóireacht a rinneadh ar Fhís 2020 bunaithe ar aiseolas forleathan ó pháirtithe leasmhara agus ar na moltaí straitéiseacha de chuid an Ghrúpa Ardleibhéil neamhspleách maidir leis an leas is mó is féidir a bhaint as an tionchar a bheidh ag cláir T&N an Aontais Eorpaigh (Grúpa Ardleibhéil Lamy).

D'fhéadfaí achoimre a dhéanamh orthu mar seo a leanas:

- a. Leanúint ar aghaidh leis an simpliú.
- b. Tacú leis an nuálaíocht cheannródaíoch.
- c. Tionchar níos mó a chruthú trí threorú an mhisin agus rannpháirtíocht na saoránach.
- d. Cur le sineirgíochtaí le cláir chistiúcháin eile agus le beartais eile an Aontais Eorpaigh.
- e. An comhar idirnáisiúnta a neartú.
- f. An oscailteacht a threisiú.
- g. creat an chistiúcháin a chuíchóiriú.

1.4.4. *Comhoiriúnacht d'ionstraimí iomchuí eile agus sineirgíochtaí a d'fhéadfadh a bheith ann*

Is é an aidhm atá le Fís Eorpach go gcuirfear an clár chun feidhme lena spreagfar sineirgíochtaí le cláir chistiúcháin eile an Aontais, go háirithe trí shocruithe le haghaidh cistiú forlíontach ó chlár an Aontais Eorpaigh i gcás ina gceadófar sin le rialacha mionsonraithe maidir le bainistiú; i seicheamh, ar bhealach malartaithe, nó trí bhíthin na cistí a chur le chéile, lena n-áirítear gníomhaithe a chomhchistiú.

Áirítear ar liosta neamh-uileghabhálach de na socruithe sin agus de na cláir chistiúcháin sin sineirgíochtaí leis na cláir seo a leanas:

- An Comhbheartas Talmhaíochta (CBT)
- Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE)
- Ciste Sóisialta na hEorpa (CSE)
- Clár an Mhargaidh Aonair
- An Clár Eorpach Spáis
- An tSaoráid um Chónascadh na hEorpa (SCE)

- An Clár nua don Eoraip Dhigiteach (CED)
- Clár Erasmus
- Ionstraim Sheachtrach
- Ciste InvestEU
- Clár taighde agus Oiliúna an Chomhphobail Eorpaigh d’Fhuinneamh Adamhach.

1.5. Fad agus tionchar airgeadais

☒ tréimhse theoranta

- ☒ i bhfeidhm ó 01/01/2021 go 31/12/2027
- ☒ Tionchar airgeadais ó 01/01/2021 go 31/12/2027 do leithreasuithe faoi chomhair gealltanais agus ó 01/01/2021 go 31/12/2033 do leithreasuithe faoi chomhair íocaíochtaí.

☐ tréimhse neamhtheoranta

- Cuirfear chun feidhme é le linn na tréimhse tosaigh BBBB go BBBB, agus cuirfear ag feidhmiú go hiomlán ina dhiaidh sin é.

1.6. Modhanna bainistíochta atá beartaithe¹⁰

☒ Bainistíocht dhíreach a dhéanann an Coimisiún

- ☒ ina ranna, lena n-áirítear an chuid sin den fhoireann atá i dtoscaireachtaí an Aontais;
- ☒ trí na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin

☐ Bainistíocht atá comhroinnte leis na Ballstáit

☒ **Bainistíocht indíreach** trí chúraimí a bhaineann le cur chun feidhme an bhuiséid a shannadh dóibh seo a leanas

- ☐ tríú tíortha nó na comhlachtaí a d'ainmnigh siad;
- ☒ eagraíochtaí idirnáisiúnta agus a ngníomhaireachtaí (tabhair sonraí);
- ☐ BEI agus an Ciste Eorpach Infheistíochta;
- ☒ comhlachtaí dá dtagraítear in Airteagal 70 agus Airteagal 71 den Rialachán Airgeadais;
- ☒ comhlachtaí dlí poiblí;
- ☒ comhlachtaí arna rialú ag an dlí príobháideach agus a bhfuil misean seirbhíse poiblí acu sa mhéid go gcuireann siad ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais ar fáil;
- ☒ comhlachtaí arna rialú ag dlí príobháideach Ballstáit, a gcuirtear de chúram orthu comhpháirtíocht Eorpach a chur chun feidhme, agus a sholáthraíonn ráthaíochtaí leordhóthanacha airgeadais;
- ☐ daoine a gcuirtear de chúram orthu gníomhaithe sonracha a chur chun feidhme in CBES de bhun Theideal V de CAE, ar daoine iad a aithnítear sa bhunghníomh ábhartha.
- *I gcás ina sonrúfar níos mó ná modh bainistíochta amháin, tabhair sonraí sa roinn “Nótaí” le do thoil.*

¹⁰

Is féidir mionsonraí ar na modhanna bainistíochta agus tagairtí don Rialachán Airgeadais a fheiceáil ar shuíomh gréasáin Ard-Stiúirtheacht an Bhuiséid:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Nótaí

Maidir le gníomhaíochtaí Fhís Eorpach a chur chun feidhme, beifear ag leanúint na bpríomhphrionsabal a bunaíodh le haghaidh Fís 2020, lena bhfuiltear ag súil leis go gcuirfear cuid shuntasach de bhuiséad domhanda Fhís Eorpach chun feidhme trí mhodhanna bainistíochta a ceapadh go sonrach.

Táthar ag súil leis go leanfaidh an Coimisiún de bheith ag díriú an chuid is mó de na cistí trí na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin agus gníomhaithe breise arna gcur i gcrích ag comhlachtaí an Aontais nó ag comhlachtaí eile ar a gcuirtear de chúram an buiséad a chur chun feidhme faoi bhainistíocht neamhdhíreach a bunaíodh le hAirteagal 185 agus le hAirteagal 187 CFAE agus a dhírítear ar thosaíochtaí sonracha.

Is iad seo a leanas na cineálacha comhlachtaí cur chun feidhme a bhfuiltear ag súil leis go ndéanfar iad a bhunú/a athnuachan le haghaidh Fís Eorpach:

- Gníomhaireachtaí Feidhmiúcháin;
- Comhghnóthais (Airteagal 187 CFAE)
- Comhpháirtíochtaí Poiblí-Poiblí (Airteagal 185 CFAE)
- An Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT)

Déanfar cuíchóiriú áirithe ar leibhéal na gcomhpháirtíochtaí (a thíolacfar faoi théarma nua comhchoiteann ‘Comhpháirtíochtaí Eorpacha’), ina ndíreofar an fócas is mó ar an struchtúr reatha agus líon eintiteas atá ann cheana a chuíchóiriú agus creat na gcomhpháirtíochtaí a dhéanamh níos comhleanúnaí go himmheánach (laistigh den Chreatchlár) agus go seachtrach (comhordú ar bhealach níos fearr le cláir eile an Aontais agus le comhpháirtithe seachtracha) araon. Mar sin féin, ní bheidh tionchar ag an gcuíchóiriú sin ar na foirmeacha dlí iarbhir a úsáidfear.

2. BEARTA BAINISTÍOCHTA

2.1. Rialacha faireacháin agus tuairiscithe

Sonraigh minicíocht na mbearta agus na coinníollacha atá leo

Socráíodh táscairí sa ghearrthéarma, sa mheántéarma agus san fhadtéarma ar bhonn líon conairí tionchair. Ceapadh rialacha maidir le tuairisciú do rannpháirtithe agus aird á tabhairt ar na táscairí sin, ach bhí rún d'aon ghnó ann teorainn a chur leis an ualach riaracháin do rannpháirtithe. Nuair is féidir, baileofar sonraí ó fhoinsí oscailte.

Baileofar na sonraí uile maidir leis na próisis bainistithe (iarratais, rátaí rathúlachta, am dámhachtana, cineálacha tairbhíthe, etc.) agus déanfar iad a stóráil, agus cuirfear ar fáil iad i bhfíoram trí bhíthin stóráil sonraí thiomnaithe. Faoi láthair, oibríonn an córas tagartha (CORDA) go maith, agus is féidir leis na Ballstáit agus le páirtithe leasmhara eile é a úsáid.

Cuirfear tuarascáil i dtoll a chéile ina dtabharfar faisnéis faoi phróisis bhainistíochta (ó bhliain a haon) agus, ar bhonn céimnitheach, faisnéis faoi aschuir agus faoi thorthaí. Beartaítear meastóireacht lár téarma agus meastóireacht deiridh a dhéanamh.

Ina theannta sin, déantar measúnú inmheánach ar gníomhaithe díreacha ACT trí bhíthin meastóireacht inmheánach bhliantúil agus is é measúnú seachtrach ar bhonn athbhreithniú piaraí a dhéanfaidh líon saineolaithe ardleibhéil a roghnaítear i gcomhairliúchán le Bord Gobharnóirí ACT.

2.2. Córais bhainistíochta agus rialaithe

2.2.1. *An bonn cirt atá leis na modhanna bainistíochta, na sásraí cur chun feidhme, na módúlachtaí íocaíochta agus an straitéis atá beartaithe*

Cuirfear an Clár réime um Thaighde & um Nuálaíocht chun feidhme trí bhainistíocht dhíreach agus indíreach. Níl aon athrú bunúsach ó Chlár réime Fhís 2020. Cuirfear bearta simplithe eile chun feidhme, áfach, nuair is féidir.

Faoi Fhís 2020, go deireadh Fheabhra 2018, fuarthas 154 000 togra (537 000 iarratas ó dhaoine aonair), 18 000 conradh a síníodh (79 000 rannpháirtíocht ó dhaoine aonair). Cé gur tháinig méadú suntasach ar líon na dtograí agus é sin a chur i gcomparáid leis an Seachtú Creatchlár, síníodh 95 % de na conarthaí laistigh de theorainn ama 8 mí a leagtar amach leis an reachtaíocht. Áirithíodh éifeachtúlacht ar gach leibhéal sna córais TF chomhchoiteanna agus sna próisis ghnó. Soláthraíonn Ionad Tacaíochta Comhchoitinne seirbhísí costéifeachtacha do sheirbhísí uile an Choimisiúin atá freagrach as na Creataí réime roimhe seo a chur chun feidhme agus is ionann thart ar 0.7 % den chaiteachas in 2017 agus na costais reatha. Maidir le fíorúchán na n-eintiteas dlíthiúil agus maidir leis an eagrúchán a bhaineann le meastóireacht a dhéanamh ar thionscadail, cuireadh na tascanna sin de chúram lárnaigh ar an nGníomhaireacht Feidhmiúcháin Taighde ina dtabharfar barainneachtaí scála, agus lena n-áirítear na meastóireachtaí a eagrú go héifeachtúil.

Tá an meastachán níos cúinge a dhéanfar ar chostais an chórais rialúcháin (meastóireachta, roghnúchán, bainistiú tionscadail, rialúchán *ex ante* agus *ex post*) sa raon 3-4 % ar fud sheirbhísí an Choimisiúin atá freagrach as na Creataí réime roimhe seo a chur chun feidhme le haghaidh 2017 (lena n-áirítear costais chun an Seachtú Creatchlár agus Fís 2020 a bhainistiú). Meastar gur costas réasúnach é sin i

bhfianaise na n-iarrachtaí is gá chun a áirithiú go ngnóthófar na cuspóirí agus go ndéanfar líon na n-idirbheart.

Tá an straitéis rialúcháin bunaithe ar an méid seo:

- nósanna imeachta maidir leis na tionscadail is fearr a roghnú agus iad a aistriú ina n-ionstraimí dlí;
- na tionscadail agus na conarthaí a bhainistiú ar feadh thréimhse iomlán gach tionscadail;
- seiceálacha *ex ante* ar 100 % de na héilimh,
- deimhnithe maidir leis na ráitis airgeadais os cionn tairseach áirithe, agus deimhniúcháin maidir le modheolaíochtaí chun costas in aghaidh an aonaid a ríomh nó measúnú *ex ante* a dhéanamh ar bhonneagar taighde ollmhór ar bhonn deonach;
- iniúchóireachtaí *ex post* (iniúchóireachtaí ionadacha agus rioscabhunaithe) ar shampla éileamh íoctha;
- agus meastóireacht eolaíochta a dhéanamh ar thorthaí na dtionscadal.

Mar a léirítear sna chéad torthaí ó iniúchóireachtaí a rinneadh ar Fhís 2020, coinníodh na rátaí earráide go mór laistigh den raon a rabhthas ag súil leis (féach roinn 2.2.2). Léirítear leis sin go raibh na bearta maidir le simpliú a cuireadh i bhfeidhm cheana féin éifeachtach fiú más féidir an clár a fhorbairt a thuilleadh.

I gcás bainistíocht indíreach, bainfidh an Coimisiún úsáid as na comhlachtaí seo a leanas chun an buiséad a chur chun feidhme i gcás inarb iomchuí agus i gcás inarb costéifeachtach agus déanfar foráil maidir le héifeacht ghíarála láidir:

- Comhpháirtíochtaí Eorpacha Institiúideacha (Airteagal 185 nó Airteagal 187 CFAE).

Tá na comhlachtaí sin faoi réir meastóireachtaí tráthrialta chun a áirithiú go mbeidh siad ábhartha ar fad agus go ngnóthóidh siad cuspóirí an Chláir. Ceapadh straitéisí rialúcháin le haghaidh maoirseacht a dhéanamh ar chomhlachtaí atá ag feidhmiú faoi bhainistíocht indíreach nó ceapfar iad sin.

I gcás bainistíocht dhíreach, leanfaidh an Coimisiún de bheith ag brath go mór ar ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin a bunaíodh i gcomhréir le Rialachán Uimh. 58/2003 ón gComhairle. Tá tarmligean na ngníomhaíochtaí chuig na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin faoi réir measúnú costais is tairbhe éigeantach neamhspleách *ex ante* agus déanfaidh saineolaithe seachtracha meastóireachtaí tráthrialta ar na Gníomhaireachtaí Feidhmiúcháin. Breithneofar na costais rialaithe agus maoirseachta sa Mheasúnú Costais is Tairbhe thuasluaite freisin. Deimhníodh sna meastóireachtaí eatramhacha a cuireadh i gcrích i 2012 agus in 2015 chomh héifeachtúil agus a bhí na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin agus an breisluach a bhí acu i gcur chun feidhme na gclár.

2.2.2. *Faisnéis maidir leis na rioscaí a aithníodh agus na córais rialaithe inmheánacha a cuireadh ar bun chun na rioscaí a mhaolú*

Is é an tsamhail bhunúsach chistiúcháin atá ann go dtí seo go n-aisíoctar na costais incháilithe. Mar a chuir Cúirt Iniúcháirí na hEorpa in iúl i gcónaí, san am is déanaí ina Tuarascáil Bhliantúil 2016, 'Is é an príomhriosca atá ar rialtacht na n-idirbheart go ndearbhóidh tairbhíthe costais incháilithe nár braitheadh ná nár ceartaíodh roimh [aisíocaíocht]. Tá an riosca an-ard don Seachtú Creatchlár lena mbaineann rialacha

casta maidir le hincháilitheacht a mbaineann tairbhíthe an chiall chontráilte astu go minic (go háirithe iad siúd nach bhfuil chomh eolach sin ar na rialacha, amhail na FBManna, rannpháirtithe céaduaire agus eintitis neamh-AE’.

Thug an Chúirt aitheantas don luach a bhí leis an simpliú a cuireadh i bhfeidhm i bhFís 2020. Mhol sí, áfach, ina Tuarascáil Bhliantúil 2016, gur cheart úsáid a bhaint as roghanna costais simplithe (na RCSanna) ar bhonn níos forleithne. Tá na RCSanna sin á n-úsáid cheana i gcodanna den chlár, nó le haghaidh cineálacha sonracha caiteachais.

Maidir le deontais, ba é 5 % an ráta earráide ionadach a measadh don Seachtú Creatchlár ina raibh ráta earráide ‘iarmharach’ de thart ar 3 %, i ndiaidh na haisghabhálacha agus na ceartuithe uile a cuireadh chun feidhme cheana nó a chuirfear chun feidhme a chur san áireamh. Mar sin féin, bhí na rátaí earráide níos ísle sna codanna sin den chlár i gcás inarbh fhéidir na roghanna costais simplithe (na RCSanna) ar bhonn níos forleithne agus i gcás ina raibh grúpa beag seasmhach de thairbhíthe rannpháirteach. Áirítear orthu sin na deontais ón gComhairle Eorpach um Thaighde agus cláir Marie-Skłodowska-Curie.

Sna torthaí tosaigh ó Fhís 2020, tugtar le fios go bhfuil ráta earráide ionadach de thart ar 3 % ann ina bhfuil ráta earráide iarmharach níos lú ná 2.5 %. Tugtar faoi deara, áfach, gur meastachán luath é sin nach mór a úsáid go cúramach agus gur dóchúil a ardóidh sé, b’fhéidir go leibhéal 3-4 % (ba é 3.5 % an leibhéal nó an earráid a mheas an Coimisiún a bheadh ann dá thogra maidir le Fís 2020 cé nár cuireadh san áireamh leis an bhfigiúir sin castachtaí breise éagsúla a cuireadh isteach le linn an phróisis reachtaíochta). Ba cheart don ráta earráide iarmharach leanúint de bheith cuid mhaith faoi bhun 3 %, tá sé róluath lena rá an mbainfear ráta de 2 % amach. Measann an Coimisiún go fóill go leanfaidh na rátaí earráidí i gcás na ndeontas ón gComhairle Eorpach um Thaighde agus i gcás gníomhartha Marie Skłodowska-Curie de bheith faoi bhun 2 %.

Tagann roinnt earráidí chun cinn mar nár thuig tairbhíthe na rialacha. Is féidir aghaidh a thabhairt ar na hearráidí sin trí shimpliú cé go bhfanfaidh roinnt castachta i gcónaí. Tagann earráidí chun eile cinn mar nár lean tairbhíthe na rialacha. Cé go bhfuil sin amhlaidh i mbeagán cásanna, ní féidir iad a réiteach le simpliú na rialacha reatha.

Rinneadh anailís ar na rátaí earráide¹¹ le haghaidh Fhís 2020 agus léirítear sna hiniúcháireachtaí a rinneadh go dtí seo an méid seo a leanas:

- Baineann thart ar 63 % den earráid le hearráidí i gcostais phearsanra a mhuirearú. I measc fadhbanna rialta a shainaithnítear, tá ríomh mícheart na n-uaireanta táirgiúla; rátaí míchearta nó líon mícheart na n-uaireanta a dhéantar a mhuirearú.
- Baineann thart ar 22 % den earráid le costais dhíreacha eile (ní bhaineann sé le costais phearsanra). An earráid is rialta a shainaithnítear, is é an t-easnamh ar thomhas díreach na gcostas é.
- Baineann thart ar 6 % den earráid le costais fochonraitheoireachta, 4 % le costais taistil agus 5 % le catagóirí eile. Tugtar faoi deara, gur laghdaíodh earráidí a bhaineann le costais indíreacha, arb ionann iad agus 28 % den earráid sa Seachtú

¹¹ % den luach in EUR vs na coigeartuithe uile i gcostais dhíreacha i bhfabhar Bhuiséad an Aontais Eorpaigh

Creatchlár, go beagnach nialas a bhuí sin le ráta comhréidh chun na costais indíreacha a chumhdach.

Sna hearráidí a sainaithníodh sna hiniúcháireachtaí a rinneadh ar Fhís 2020, léiríodh go bhféadfaí cuid acu a sheachaint trí shimplithe agus trí oifigiúlachas neamhriachtanach i rialacha a sheachaint. Rinneadh roinnt athruithe ar Fhís 2020 (rialacha nua maidir le sonrascú inmheánach agus luach saothair breise mar shampla), agus déanfar athruithe eile ar Fhís Eorpach nuair is féidir. Beidh na hathruithe sin teoranta anois, áfach, maidir leis an éifeacht atá acu ar an ráta earráide agus, go ginearálta, ní dhéanfaidh siad ach earráidí beaga a sheachaint.

Má bhaintear úsáid níos forleithne as na RCSanna amhail rátaí comhréidhe agus costais aonaid agus má leantar de bheith ag simpliú na rialacha, cuideoidh sé sin le ráta earráide Fhís 2020 a ísliú a meastar atá 3-4 % ar bhonn ionadaíoch i bhFís Eorpach. Tá an bhunchúis ann go fóill i dtaca le fadhb na n-earráidí i modh cistiúcháin bunaithe ar aisíocaíocht na gcostas incháilithe. Sa chóras sin d'fhéadfaí an ráta earráide ionadaíoch a laghdú go 2.5-3.5 % ina bhfuil an ráta earráide iarmharach, i ndiaidh ceartuithe, a mheasfaí a bheadh thart ar 2 % (ach nár ghá go mbeadh sé faoina bhun sin).

I bhFís 2020, tugadh an cistiúchán ar an ráta comhréidh isteach le haghaidh scéim 1 chéim FBManna (íocaíocht EUR 50 000 do thionscnamh ach a bheith in ann an tionscnamh eolaíochta sin a chur i gcrích go sásúil) agus, le PENanna CNE, le haghaidh costais institiúideach a mhaoiniú a bhaineann le cláir chéimeanna máistreacht faoi lipéad CNE a chur ar fáil. Ní gá údar breise eile a bheith leis na híocaíochtaí sin, amhail sonraisc, bileoga ama, cruthúnais íocaíochta, etc. Níl earráidí airgeadais ar bith ann.

Moladh cistiúchán ar ráta comhréidh le haghaidh Fhís 2020 ach measadh go raibh sé mí-oiriúnach agus róluath. Mar sin féin, tá an Coimisiún, i gClár Oibre 2018, ag cur scéimeanna píolótacha bunaithe ar chistiúchán ar an ráta comhréidh i bhfeidhm. San am céanna, ghabh sé de láimh roinnt gníomhaithe cumarsáide chun an inniú a bheidh ar pháirtithe leasmhara faoin gcineál sin cistiúcháin a mhaolú.

Ní mór meastóireacht a dhéanamh ar an scéim phíolótach, go háirithe lena fháil amach an ngnóthófar cuspóirí uile an Chláir amach (ní amháin an cuspóir chun an ráta earráide a ísliú). Ach is léir go laghdófaí an ráta earráide ach úsáid níos forleithne a bhaint as an ráta comhréidh. Mar gheall air sin, áfach, d'aistreofaí na rioscaí go céimeanna eile den chóras rialúcháin inmheánach – chuirfí níos mó tábhachta leis an meastóireacht agus leis an measúnú a dhéanfaí ar an táirge insólathartha.

Leis an togra maidir le Fís Eorpach is féidir leis an gCoimisiún an tsamhail chistiúcháin ar an ráta comhréidh a úsáid agus tá sé ar intinn aige an tsamhail chistiúcháin sin a úsáid ar bhonn níos leithne. Ina ainneoin sin, tá sé róluath lena rá cé chomh leathan agus is féidir é a úsáid. Beidh sin ag brath ar na torthaí ó na scéimeanna píolótacha atá ar siúl faoi láthair.

Mar gheall ar líon na n-idirbheart atá i gceist, bheadh leibhéal ard de rialúchán ex ante córasach an-chostasach. Dá bhrí sin, tá an straitéis rialaithe atá ann cheana ag brath ar rialúcháin ex ante rioscabhunaithe agus ar rialúcháin ex post chun leibhéal na hearráide a mheasúnú agus méideanna neamh-incháilithe a bhrath agus a aisghabháil. Meastar go bhfuil an straitéis rialaithe éifeachtach mar go bhfuil na rátaí earráide go fóill laistigh den raon a bunaíodh. Áirítear ann freisin roinnt gnéithe a

fhorbairt a thuilleadh, mar shampla córais agus próisis iniúcháireachta a chur san áireamh, ach níl aon athrú radacach molta.

2.2.3. *Meastachán ar chost-éifeachtúlacht na rialuithe agus an bonn cirt atá leis sin (cóimheas “costais rialaithe ÷ luach na gcistí gaolmhara arna mbainistiú”), agus measúnú ar an leibhéal riosca earráide a bhfuiltear ag súil leis (ar an íocaíocht a dhéanamh agus ar an gclabhsúr)*

Tá an meastachán níos cúinge a dhéanfar ar chostais an chórais rialúcháin (meastóireachta, roghnúchán, bainistiú tionscadail, rialúchán *ex-ante* agus *ex-post*) sa raon 3-4 % ar fud sheirbhísí an Choimisiúin atá freagrach as na Creataí réime roimhe seo a chur chun feidhme le haghaidh 2017 (lena n-áirítear costais chun an Seachtú Creatchlár agus Fís 2020 a bhainistiú). Meastar gur costas réasúnach é sin i bhfianaise na n-iarrachtaí is gá chun a áirithiú go ngnóthófar na cuspóirí agus go ndéanfar líon na n-idirbheart.

Is é 2.5-3.5 % an riosca earráide maidir le deontais a íoc a mheastar a bheidh ann de réir samhail chistiúcháin atá bunaithe ar aisíocaíocht chostais neamh-incháilithe. Is thart ar 2 % (nach gá go mbeidh sé faoina bhun) an riosca earráide ar an gclabhsúr (i ndiaidh thionchar na rialúcháin agus na gceartuithe).

Is gar do 0 % (ar an íocaíocht a dhéanamh agus ar an gclabhsúr) a mheastar atá an riosca earráide maidir le deontais de réir samhail chistiúcháin atá bunaithe ar an gcistiúchán ar an ráta comhréidh .

Maidir le rátaí earráide a mheastar a bheidh ann go foriomlán, beidh siad ag brath ar an gcothromaíocht idir an dá mhodh cistiúcháin (aisíocaíocht costais neamh-incháilithe agus cistiúchán ar an ráta comhréidh). Is é is aidhm don Choimisiún an tsamhail chistiúcháin ar an ráta comhréidh a chur i bhfeidhm i gcás inarb iomchuí. Ní hé laghdú an ráta earráide is príomhspreagthóir le glacadh le cistiúchán ar an ráta comhréidh, ach cuspóirí uile an chláir a ghnóthú.

Tá an cás sin bunaithe ar an tuiscint nach mbeidh na bearta simpliúcháin faoi réir modhnuithe suntasacha le linn an phróisis cinnteoireachta.

Nóta: ní bhaineann an roinn seo ach leis an bpróiseas chun deontais a bhainistiú (faoi na modhanna bainistíochta éagsúla), leis an gcaiteachas riaracháin agus oibríochtúil arna chur chun feidhme trí bhíthin próisis soláthair phoiblí agus ba cheart an riosca earráide ar an íocaíocht a dhéanamh agus ar an gclabhsúr a bheith faoi bhun 2 %.

2.3. **Bearta chun calaois agus neamhrialtachtaí a chosc**

Sonraigh na bearta coisctheacha agus cosanta atá ann cheana nó atá beartaithe, e.g. ón Straitéis Frithchalaoise.

Na seirbhísí a bhfuil sé de chúram orthu an buiséad taighde agus nuálaíochta a chur chun feidhme, tá siad meáite ar chomhrac i gcoinne na calaoise i ngach céim de phróiseas bainistíochta na ndeontas. Tá forbartha acu straitéisí i gcoinne na calaoise, lena n-áirítear úsáid níos fearr a bhaint as faisnéis, go háirithe trí uirlisí sárphorbartha teicneolaíocht faisnéise a úsáid, agus oiliúint agus eolas a chur ar fáil do bhaill foirne, agus tá na straitéisí sin á gcur chun feidhme acu. Leanfar de na hiarrachtaí sin. Ar an iomlán, ba cheart go mbeadh tionchar dearfach ag na bearta atá beartaithe ar an gcomhrac i gcoinne na calaoise, go háirithe trí níos mó béime a leagan ar an iniúcháireacht rioscabhunaithe, trí mheastóireacht threisithe eolaíochta agus trí rialú treisithe eolaíochta.

I ndiaidh Straitéis Frithchalaoise an Choimisiúin a athbhreithniú in 2018, nuashonrófar straitéis frithchalaoise sheirbhísí an Choimisiúin atá freagrach as na Creataí réime roimhe seo a chur chun feidhme, lena gcumhdaítear deontais agus na straitéisí frithchalaoise maidir le caiteachas eile. Cumhdófar rioscaí freisin a bhaineann leis an gcistiúchán ar an ráta comhréidh lena mbaineann rioscaí difriúla nach mór a chur san áireamh.

Ba cheart béim a leagan ar chomh hannamh agus a braitheadh calaois go dtí seo i gcomhréir leis an gcaiteachas iomlán, ach mar sin féin tá na hArd-Stiúrthóireachtaí a bhfuil sé de chúram orthu an buiséad taighde a chur chun feidhme tiomanta do chomhrac ina coinne.

Áiríteofar leis an reachtaíocht go bhféadfaidh seirbhísí an Choimisiúin iniúchóireachtaí agus seiceálacha ar an láthair a chur i gcrích, lena n-áirítear an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise, agus iad ag úsáid forálacha caighdeánacha a mholann OLAF.

3. AN TIONCHAR AIRGEADAIS A MHEASTAR A BHEIDH AG AN TOGRA/TIONSCNAMH

3.1. Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil agus na línte buiséid nua atá beartaithe

Ceannteidil an chreata airgeadais ilbhliantúil	Líne bhuiséid ¹²	Saghascaite achais	Ranníocaíocht			
	Ceannteideal 1. An Margadh Aonair, an Nuálaíocht agus an Teicneolaíocht Dhigiteach	LD/LN ¹³ .	ó thíortha de chuid CSTE ¹⁴	ó thíortha is iarrthóirí ¹⁵	ó thríú tíortha	de réir bhrí Airteagal [21(2)(b)] den Rialachán Airgeadais
H1	01.010101 Caiteachas a bhaineann le gníomhairí oifigiúla agus sealadacha a chuireann na cláir thaighde agus nuálaíochta chun feidhme - Fís Eorpach	Neamhdhif.	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	TÁ/NÍL	NÍL
	01.010102 Pearsanra seachtrach a chuireann cláir thaighde agus nuálaíochta chun feidhme – Fís Eorpach					
	01.010103 Caiteachas eile bainistíochta maidir le cláir thaighde agus nuálaíochta – Fís Eorpach					
	01.0201 An Eolaíocht Oscailte 01.0202 Dúshláin Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch 01.0203 An Nuálaíocht Oscailte 01.0204 An Limistéar Taighde Eorpach a Neartú	Difreáilte				

¹² Tugtar an tionchar airgeadais a mheastar a bheidh ar chaiteachas oibríochtúil ar leibhéal na n-airteagal buiséid le haghaidh cheithre chuid an chlár. D'fhéadfaí miondealú breise a dhéanamh ar an mbuiséad, bunaithe ar an bpleanáil straitéiseach, agus é sin a thíolacadh mar chuid de na nósanna imeachta buiséadacha bliantúla.

¹³ LD = Leithreasuithe difreáilte / LN = Leithreasuithe neamhdhifreáilte.

¹⁴ CSTE: Comhlachas Saorthrádála na hEorpa.

¹⁵ Tíortha is iarrthóirí agus, nuair is iomchuí, tíortha ó na Balcáin Thiar a d'fhéadfadh bheith ina n-iarrthóirí.

3.2. An tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas

3.2.1. Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar chaiteachas

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Ceannteideal an chreata airgeadais creat:			1	An Margadh Aonair, an Nuálaíocht agus an Teicneolaíocht Dhigiteach							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Tar éis 2027	IOMLÁN
Leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí	Gealltanais	(1)	11 825.394	12 064.784	12 307.891	12 556.625	12 812.890	13 070.006	13 336.556		87 974.145
	Íocaíochtaí	(2)	2 787.096	6 858.177	8 316.885	10 284.251	11 653.515	12 675.793	13 334.400	22 064.028	87 974.145
01 02 01 An Eolaíocht Oscailte	Gealltanais	(1a)	3 308.230	3 375.270	3 443.480	3 513.155	3 584.895	3 656.900	3 731.270		24 613.200
	Íocaíochtaí	(2a)	779.708	1 918.658	2 326.884	2 877.379	3 260.516	3 546.602	3 730.666	6 172.787	24 613.200
01 02 02 Dúshlán Dhomhanda agus Iomaíochas Tionsclaíoch	Gealltanais	(1b)	6 516.841	6 648.652	6 782.307	6 919.237	7 060.382	7 201.957	7 349.169		48 478.545
	Íocaíochtaí	(2b)	1 535.937	3 779.399	4 583.050	5 667.062	6 421.523	6 984.734	7 347.981	12 158.860	48 478.545
01 02 03 An Nuálaíocht Oscailte	Gealltanais	(1c)	1 731.049	1 766.131	1 801.820	1 838.279	1 875.818	1 913.494	1 952.410		12 879.000
	Íocaíochtaí	(2c)	407.986	1 003.950	1 217.555	1 505.605	1 706.084	1 855.780	1 952.094	3 229.946	12 879.000
01 02 04 An Limistéar Taighde Eorpach a Nearthú	Gealltanais	(1d)	269.274	274.731	280.283	285.955	291.794	297.655	303.708		2 003.400
	Íocaíochtaí	(2d)	63.465	156.170	189.398	234.206	265.391	288.677	303.659	502.436	2 003.400
Leithreasuithe de chineál riaracháin arna maoiniú as imchlúdach an chlár ¹⁶	Gealltanais = Íocaíochtaí	(3)	823.606	840.216	857.109	874.375	892.110	909.994	928.444		6 125.855
01 01 01 01 Caiteachas a bhaineann le gníomhairí oifigiúla agus sealadacha a chuireann na clár thaighde agus nuálaíochta chun feidhme - Fís Eorpach	Gealltanais = Íocaíochtaí	(3)	332.455	341.797	351.421	361.335	371.548	382.070	392.912		2 533.539

¹⁶ Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le clár agus/nó gníomhaithe de chuid AE (seanlínte “BA”) a chur chun feidhme, taighde indíreach, taighde díreach.

01 01 01 02 Caiteachas eile bainistíochta maidir le cláir thaighde agus nuálaíochta – Fís Eorpach	Gealltanais = Íocaíochtaí	(3)	68.862	70.239	71.643	73.076	74.538	76.029	77.549		511.937
01 01 01 03 Caiteachas eile bainistíochta maidir le taighde – Fís Eorpach	Gealltanais = Íocaíochtaí	(3)	422.289	428.181	434.044	439.964	446.024	451.895	457.982		3 080.380
IOMLÁN leithreasuithe d'imchlúdach an chláir	Gealltanais	=1+3	12 649.000	12 905.000	13 165.000	13 431.000	13 705.000	13 980.000	14 265.000		94 100.000
	Íocaíochtaí	=2+3	3 610.702	7 698.393	9 173.995	11 158.626	12 545.625	13 585.787	14 262.844	22 064.028	94 100.000

Ceannteideal an chreata airgeadais creat:	7	“Caiteachas riaracháin”
--	----------	-------------------------

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Tar éis 2027	IOMLÁN
Acmhainní daonna										
Caiteachas riaracháin eile										
IOMLÁN leithreasuithe faoi CHEANNTEIDEAL 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil	(Iomlán gealltanais = Iomlán íocaíochtaí)									

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Tar éis 2027	IOMLÁN
IOMLÁN leithreasuithe ar fud na gCEANNTEIDEAL den chreat airgeadais ilbhliantúil	Gealltanais	12 649.000	12 905.000	13 165.000	13 431.000	13 705.000	13 980.000	14 265.000		94 100.000
	Íocaíochtaí	3 610.702	7 698.393	9 173.995	11 158.626	12 545.625	13 585.787	14 262.844	22 064.028	94 100.000

3.2.2. *Achoimre ar an tionchar a mheastar a bheidh ag an togra/tionscnamh ar leithreasuithe de chineál riaracháin*

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear leithreasuithe de chineál riaracháin mar a mhínítear thíos:

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Blianta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IOMLÁN
---------	------	------	------	------	------	------	------	--------

CEANNTÉIDEAL 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil								
Acmhainní daonna								
Caiteachas riaracháin eile								
Fo-iomlán CHEANNTÉIDEAL 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil								

Lasmuigh de CHEANNTÉIDEAL 7¹⁷ den chreat airgeadais ilbhliantúil								
Acmhainní daonna ¹⁸	401.317	412.035	423.065	434.411	446.086	458.099	470.462	3 045.475
Caiteachas eile de chineál riaracháin ¹⁹	422.289	428.181	434.044	439.964	446.024	451.895	457.982	3 080.380
Fo-iomlán Lasmuigh de CHEANNTÉIDEAL 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil	823.606	840.216	857.109	874.375	892.110	909.994	928.444	6 125.855

¹⁷ Cúnamh agus caiteachas teicniúil agus/nó riaracháin ar mhaithe le cláir agus/nó gníomhaithe de chuid AE (seanlínte “BA”) a chur chun feidhme, taighde indíreach, taighde díreach.

¹⁸ Ní áirítear sna figiúirí seo ach an fhoireann údaraithe atá i mbun oibre in 2020 in Ard-Stiúrthóireachtaí agus ní áirítear iontu an fhoireann is gá do ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin, gnóthais chomhpháirteacha, agus comhlachtaí díláraithe eile, mar aon leis an bhfoireann bhreise a íoctar as ranníocaíochtaí na dtíortha comhlachaithe amach anseo.

¹⁹ Is ionann na figiúirí seo agus na caiteachais riaracháin uasta mheasta is gá chun an bonn dlí a chur chun feidhme. Áirítear ar na figiúirí sin freisin na fóirdheontais a theastaíonn ó na gníomhaireachtaí feidhmiúcháin (lena n-áirítear caiteachas ball foirne) chun cuid d’Fhís Eorpach a chur chun feidhme. Sa chomhthéacs sin, coigeartófar na suimeanna sin mar thoradh ar an nós imeachta seachtaithe atá beartaithe.

IOMLÁN	823.606	840.216	857.109	874.375	892.110	909.994	928.444	6 125.855
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

Cumhdófar na leithreasuithe riaracháin is gá leis na leithreasuithe a bhfuil bainistíocht an ghníomhaithe faoina gcúram cheana agus/nó agus/nó a ath-imlonnófar, mar aon, más gá, le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil agus i bhfianaise na srianta buiséadacha atá ann.

3.2.2.1. Na hacmhainní daonna a mheastar a bheidh riachtanach

- ☐ Ní éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna.
- ☒ Éilíonn an togra/tionscnamh go n-úsáidfear acmhainní daonna mar a mhínítear thíos:

Sloinnfear an meastachán in aonaid de choibhéis lánaimseartha

Blianta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Poist don phlean bunaíochta (oifigigh agus foireann shealadach) ²⁰							
Ceanncheathrú agus Oifigí Ionadaíocht an Choimisiúin							
Toscaireachtaí							
Taighde	2620	2620	2620	2620	2620	2620	2620
• Foireann sheachtrach (i gcoibhéis lánaimseartha: (i gcoibhéis lánaimseartha) - CA, LA, SNE, INT agus JED) ^{20 21}							
Arna maoiniú as CEANNTÉIDEA L 7 den chreat airgeadais ilbhliantúil	- sa cheanncheathrú						
	- toscaireachtaí						
Arna maoiniú as imchlúdach an chlár ²²	- sa cheanncheathrú						
	- toscaireachtaí						
Taighde	1184	1184	1184	1184	1184	1184	1184
Eile (sonraigh)							
IOMLÁN	3804	3804	3804	3804	3804	3804	3804

Cur síos ar na cúraimí a bheidh le déanamh:

Oifigigh agus pearsanra sealadach	Úsáidfear an líon iomlán oifigeach agus gníomhairí sealadacha le rannchuidiú le cuspóirí “Fís Eorpach” i rith an phróisis ar fad, ó ullmhú an Cláir Oibre go leathadh deiridh na dtorthaí le linn 2021-2027.
Pearsanra seachtrach	Cabhróidh an líon iomlán pearsanra seachtrach le hoifigigh agus le gníomhairí sealadacha rannchuidiú le cuspóirí “Fís Eorpach” i rith an phróisis ar fad, ó ullmhú an Cláir Oibre go leathadh deiridh na dtorthaí le linn 2021-2027.

Soláthrófar na hacmhainní daonna is gá le baill foirne ón Ard-Stiúrthóireacht a bhfuil bainistíocht an ghníomhaithe faoina gcúram cheana agus/nó a ath-imlonnófar laistigh den Ard-Stiúrthóireacht, mar aon le haon leithdháileadh breise a d'fhéadfaí

²⁰ Ní áirítear sna figiúirí seo ach an fhoireann údaraithe atá i mbun oibre in 2020 in Ard-Stiúrthóireachtaí agus ní áirítear iontu an fhoireann is gá do ghníomhaireachtaí feidhmiúcháin, gnóthais chomhpháirteacha, agus comhlachtaí díláraithe eile, mar aon leis an bhfoireann bhreise a íoctar as ranníocaíochtaí na dtíortha comhlachaithe amach anseo.

²¹ CA = Ball foirne ar conradh; LA= Ball foirne áitiúil; SNE= Saineolaí náisiúnta ar iasacht; INT= Ball foirne gníomhaireachta; JPD = Gairmí Sóisearach i dToscaireacht.

²² Fo-uasteorainn d'fhoireann sheachtrach arna cumhdach ag leithreasuithe faoi chomhair oibríochtaí (na seanlínte “BA”).

a thabhairt don Ard-Stiúrthóireacht atá i mbun bainistíochta faoi chuimsiú an nós imeachta maidir le leithdháileadh bliantúil i bhfianaise na srianta buiséadacha.

3.2.3. Ranníocaíochtaí ó thríú páirtithe

Leis an togra/tionscnamh seo:

- ☐ ní dhéantar foráil maidir le cómhaoiniú le tríú páirtithe
- ☒ déantar foráil maidir leis an gcómhaoiniú le tríú páirtithe atá réamh-mheasta thíos:

Leithreasuithe in EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Blianta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IOMLÁN
Sonraigh an comhlacht cómhaoinithe								
IOMLÁN leithreasuithe cómhaoinithe ²³	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin

3.3. An tionchar a mheastar a bheidh ar ioncam

- ☐ Ní bheidh tionchar airgeadais ar bith ag an togra ar ioncam.
- ☒ Beidh an tionchar airgeadais seo a leanas ag an togra/tionscnamh:
 - ☐ ar acmhainní dílse
 - ☒ ar ioncam eile

má tá an t-ioncam sannta do línte caiteachais, sonraigh sin ☒

EUR milliúin (go dtí an tríú deachúil)

Líne buiséid ioncaim:	Tionchar an togra/tionscnaimh						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Mír 6011	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin	iontráil mheabhráin
Mír 6012							
Mír 6013							
Mír 6031							

I gcás ioncam atá sannta, sonraigh na línte buiséid a n-imrítear tionchar orthu.

01.02XX Leithreasuithe arna bhfabhrú ó ranníocaíochtaí le tríú páirtithe

Aon rud eile (e.g. an modh nó an fhoirmle a úsáideadh chun an tionchar ar ioncam a ríomh nó aon fhaisnéis eile).

Féadfaidh tríú tíortha rannchuidiú leis an gClár trí chomhaontuithe comhlachais. Leagfar amach na coinníollacha lena gcinnfear leibhéal na ranníocaíochta airgeadais i gcomhaontuithe comhlachais le gach tír agus áiritheofar go ndéanfar ceartú uathoibríoch ar aon mhíchothromaíocht shuntasach i gcomparáid leis an méid a fhaigheann eintitis a bhunaítear sa tír chomhlachaithe trína bheith rannpháirteach sa chlár, agus costais maidir le bainistiú an chláir á gcur san áireamh.

²³

Níl Comhaontuithe maidir le Comhlachas Déthaobhach socraithe go fóill. Cuirfear ranníocaíochtaí ó thíortha comhlachaithe isteach de bhreis ar na suimeanna a thíolactar sa Ráiteas Airgeadais Reachtach seo.